

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde afdeling Westkust

Wat niet volstrekt zeker is, kan altijd onwaar blijken (DESCARTES)

jrg. 8 nr. 1

driemaandelijks NIEUWSBRIEF

januari - februari - maart 2008

Afgiftekantoor 8630 Veurne P309454

Verantwoordelijke uitgever: Joeri Stekelorum, Houtsaegerlaan 33, 8670-Koksijde

Webstek: <http://www.vvf-westkust.be>

e-mail : vvfwestkust@advalvas.be

België-
Belgique P.B.-
P.P.
8630 VEURNE

BC 5831

Bestuur:

Joeri Stekelorum voorzitter
Hilon Vanleenhove secretaris
Marc Derudder penningmeester

Leden

André Baert: bibliothecaris
Jef Cailliau: alg. expertise, auteur
Willy Moons: redacteur
Johny Vanheste: archivaris
Gaby Van Canneyt, Redgy Vermote
Dirk Cailliau,

IN DIT NUMMER

- Weerbare mannen van Oostduinkerke p. 2
- Vlaamse voornamen (4) p. 3
- Goed om weten p. 4
- Uit de praktijk: zoeken in oude foto's p. 4-6
- Goed om weten p. 7
- Gulden boek van de Vuurkaart en de privacy p. 7-8
- De tijdtafel (8) p. 8-9

Hoe word ik lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ?

Je stort het jaarlijkse lidgeld (€32 als gewoon lid, € 48 als steunend lid, minimum €80 als bechermend lid) op rekening 414-1171221-79 van VVF Antwerpen-Merksem. Ieder lid ontvangt maandelijks het tijdschrift "Vlaamse Stam". De leden kunnen ook de uitgaven aan goedkopere tarieven verkrijgen (zie omslag "Vlaamse Stam"). Alle briefwisseling in verband met lidmaatschap, bemiddeling, familieverenigingen, heraldisch college, enz.: Centrum voor Familiegeschiedenis VVF, Van Heybeekstraat 3 in 2170-Antwerpen-Merksem, tel. 03-646.99.88.

GENEALOGISCH AGENDA

Alle activiteiten hebben plaats in het lokaal van VVF-Westkust, Veurnelaan 109, 2de verdieping, Sint-Idesbald-Koksijde tenzij anders vermeld.

- **Het VVF-documentatiecentrum is open elke zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur.**
- **Op vrijdag 7 maart om 20 uur in de Abt Campmanszaal van het Museum Ten Duinen 1138 voorstelling van het boek van Pieter Donche, "Wapenboek van Veurne-ambacht, 1229-1952", georganiseerd door de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde (VVF) afdeling Westkust (zie laatste pagina).**
- **25 mei : Voordracht Werner Peene over Noord-Hollandse emigratie.**
- **19 april : Bezoek Archives du Nord in Rijsel (voorlopige datum).**

"Weerbare mannen" van Oostduinkerke

door Jef CAILLIAU

In het stadsarchief van Veurne vonden we van diverse gemeenten een lijst van zgn. weerbare personen. Dat waren mannen die de geschikte leeftijd hadden om als strijdbare mannen in dienst van de heer, de kastelnij, de koning of het leger. Het was gebruikelijk dat dergelijke lijsten werden opgesteld, hier in de regio steeds door ene Pauwel Cressin omstreeks 1655. Jef Cailliau ontcijferde deze manuscripten. Dit is de laatste lijst in een serie van drie: Wulpen-Booitshoeke, Koksijde en nu Oostduinkerke.

**DE MONSTERYNGHE VAN DEZE OVERGHEGEVEN LYTE IS GHENOMEN BY
Jor. Pieter VAN WATERLEET en Paulus CRESSIN op den 10 Septembre 1655
Nombre van weerbaer persoonen op de prochie van Oostduinkercke**

1 Anthonis AERNOUDT fusycque	40 Philips TACK zonder gheweere
2 Jan DE KEYSER fusycque	41 Jan MONTENY fusycque
3 Jaecques BUENS fusycque	42 Philips BEU fusycque
4 Jaecques FOCK (EDEY ?) zonder
gheweere	43 Jan LOOTEN non comparunt et
dubilatur an fit militaris
5 Adriaen DE VOS clauwtock	44 Chaerel VYS pycxke
6 Jaecques GHYSELEN fusycque	45 Anthonis JACOBS fusycque
7 Sebastiaen DE BROUCKERE fusycque	46 Christiaen LANGHETE fusycque
8 Roobert TALFER zonder gheweere	47 Jan VAN DE BUSSCHE zonder
gheweere
9 Jaecques KEUTAERT fusycque	48 Jan HEVE zonder gheweere een rapiere
10 Adriaen STREEK zonder gheweere	49 Francois LOTTEN fusycque
11 Gillis VAN EETVELDE zonder
gheweere	50 Pieter MOREY fusycque
12 Thobias THYBOUDT fusycque	51 Mathieu MONTENY fusycque
13 Jan DE DECKERE vierroer	52 Ferdinande DORNE pycxke
14 Lieven DIERENDONCK musschet	53 Jaecques BALDE fusycque
15 Lieven VAN STEENE fusycque	54 Francois DE HOUCK fusycque
16 Gillis DE WULF musschet	55 Lieven HUYBERT fusycque met
rapiere
17 Francois D ' HOOSSCHE fusycque	56 Jan HILLEBRANT fusycque
18 Maerten BAROEN musschet	57 Franchois DE GRAVE fusycque
19 Jan POLLET fleutteman	58 Jan TORREELE fusycque
20 Joos NESE fusycque	59 Jan MALLY jur. clauwstock
21 Christiaen CNOCKAERT fusycque	60 Andries DE GROOTE fusycque
22 Mahieu VAN HILLE fusycque	61 Pieter DE CLERCK fusycque
23 Francois OTTEBAERT zonder
gheweere	62 Jan AERS fusycque
24 Jaspaer RYANT pycxke	63 Hughe BROODEE fusycque
25 Jan CLAEYS fusycque	64 Fleur DE GROOTE fusycque
26 Jaecques VYS fusycque	65 Jaecques DE RYCKE fusycque
27 Pieter LE FEVERE musschet	66 Pieter LOONIS fusycque
28 Pieter DE POTTERE fusycque	67 Denys ROOSE fusycque
29 Jaecques GOEGHEBUER fusycque	68 Jaecques MAERE fusycque
30 Jan ALLAERT fusycque	69 Cornelis VAN GYSTELE vierroer
31 Maurits LEYS musschet	70 Pieter FACON fusycque
32 Adriaen CNOCKAERT fusycque	71 Simoen DALEMAN zonder gheweere
33 Pieter CLOET fusycque	72 Clays DALEMAN zonder gheweere
34 Maryn VAN LYCKERCKE fusycque	73 Jan CROMBRUGE tamboer
35 Roelant VAN PARYS fusycque met
rapiere	74 Pieter MESSIAEN musschet
36 Pieter BANT fusycque	75 Pieter LOONIS de jonge met fusycque
ede non comparint
37 Pieter PUPPE fusycque	76 Pieter DE MINCK fusycque
38 Vincent MALLY fusycque	77 Christiaen STREECK junior met
fusycque
39 Pieter CANE fusycque	

Aldus deze monsterynge genomen ten atteste als by de brieven van Zyne Hoocheyt byde
ghecommittierd als vooren t' oorconde. J. CRESSIN 1655 OOSTDUYNKERCKE

Vlaamse voornamen (6)

door de redactie

Vervolg van de reeks met oude Vlaamse voornamen die algemeen VVF-voorzitter Michiel Mispelon ooit publiceerde in de Franse *Vlaamse Stam*. Die namen zijn door gebruik vervormd en het is vaak moeilijk om nog de ware Latijnse naam te herkennen. In enkele afleveringen zullen we deze lijst van Michiel Mispelon publiceren. Links van de schuine streep (/) de Vlaamse versie, rechts de Latijnse.

O

Ode; Odeken; Oken / Oda	Oomer / Audomarus
Oele / Adolphus	Oor; Oorcken / Leonora
Oeltien / Aldegundis	Oort / Horatius
Oncommere / Wilgefortis	Ougburgen / Walburgis
Olif / Odulphus	Osken / Ursmarus
Oole; Oolken; Odilie / Odilia	

P

Paeschen; Paeschier / Paschasius	Pierynken / Petronilla
Panck / Pancratius	Pleune; Pleuntie ; Ploynie / Apollonia
Pauke / Paulus	Plis; Plissis / Sulpitius
Pelle; Pelleken / Paulus ;	Pop / Poppo
Peregrinus; Persivael / Perseveranda	Potien / Philippa
Philips / Plylippus ; Philibertus	

Q

Queldrick / Servulus	Quintjen / Quintina
----------------------	---------------------

R

Raecen; Raes / Erasmus	Roelof / Rodolphus
Ragonde / Radegundis	Rogier; Ronge / Rogatianus; Robertus;
Remeus / Remigius	Rogierius ; Franciscanus
Renger; Reyn; Reynke / Reynerus	Rombout ; Rommen / Rumoldus
Rennen / Laurentius	Roseken; Rosele / Dorothea
Robrecht; Robben / Robertus	Ryckaert; Rijck / Richardus
Roel / Rolandus	Ruth / Richardus

Uit de praktijk: zoeken in oude foto's

door Joeri STEKELORUM

Bij het zoeken naar foto's voor onze uitgave van de kwartierstaten (inclusief foto's en bidprentjes) van alle (circa 330 !) voormalige burgemeesters van de deelgemeenten van het arrondissement Veurne moeten onze bestuursleden soms moeilijke obstakels overwinnen om die éne foto die nog in de portretgalerij ontbreekt, terug te vinden.

Dat mocht ik ondervinden bij het zoeken naar een foto van Carolus Ludovicus Maes die burgemeester was van Oostduinkerke tussen 1885 en 1895. Navraag bij de familie leverde op dat er geen foto is overgebleven van betrokkene. Recent werd opnieuw contact opgenomen - omdat ondertussen een kleindochter van Carolus Maes was overleden - en daar mogelijk foto's in de nalatenschap aanwezig waren.

Op de vraag of een foto ondertussen beschikbaar was bleek het antwoord negatief. Wel werd meegedeeld dat een deel oude foto's opgedoken waren, maar dat jammer genoeg niemand wist wie er op stond. Een uitspraak die ons – genealogen – bekend in de oren klinkt. Vandaar de gouden raad om

op oude foto's, wanneer nog oudere familieleden in leven zijn die personen kunnen identificeren, achteraan op de foto's de naam te schrijven.

Dan maar de foto's zelf bij de contactpersoon gaan bekijken in de hoop burgemeester Carolus Ludovicus Maes te kunnen identificeren. Een foto waarover zekerheid bestond was de huwelijksfoto van zoon Oscar Maes met Eugenie Debaeke, gedateerd rond 1910. Door opzoekingen in de bevolkingsregisters van Oostduinkerke konden we terugvinden dat het echtpaar huwde in Bulskamp op 15 september 1908. Burgemeester Carolus Maes stierf in 1919, dus moest hij wel – als vader van de bruidegom – op de groepsfoto staan.

Probleem: zowel links als rechts van het bruidskoppel (in het midden van de foto, nrs. 1 en 2) zit een echtpaar dat vader en moeder van bruid en/of bruidegom kan zijn. Wie is wie ?

Vergelijking met een andere – vergeelde - foto die bij de familie aanwezig was, leverde ons een eerste poging.

Vergelijking van het echtpaar op de grote huwelijksfoto met het echtpaar op deze laatste foto doet ons vermoeden dat nr. 3 burgemeester Carolus Maes. Evenwel is de vrouw (nr. 4) die naast hem en naast de bruidegom zit, niet dezelfde als de vrouw op de laatste foto. Zij blijkt wel overeen te komen met nr. 5 op de huwelijksfoto.

Hieruit blijkt dus een eigenaardigheid op de huwelijksfoto: de moeder van de bruid zit naast de bruidegom, de moeder van de bruidegom zit naast de bruid. Ook de vaders van bruid en bruidegom zitten niet naast elkaar op de foto, maar wel geschrant!

Vergelijking met andere trouwfoto's leert evenwel dat dit geen gebruik was in die periode. Maar dit betekent wel dat dergelijke foto's ons op een verkeerd been kunnen zetten, want we

verwachten dat een ouderpaar gewoon naast elkaar zit.

Het feit dat we het bij het rechte einde hadden om burgemeester Carolus Maes te identificeren, kunnen we bewijzen met twee zaken.

1) de personen op de familiefoto

Hiernaast de familie Maes-Zwaenepoel rond 1899, met van links naar rechts: Oscar, Alphonse, moeder Octavie, Maurice, vader Carolus, Joseph en Helena.

Uit genealogisch onderzoek weten we dat er in het gezin Maes-Zwaenepoel 16 kinderen werden geboren, waarvan de jongste in 1892. Als we de foto bekijken dan is het jongetje nr. 6 een zestal jaar oud. De foto moet dus genomen zijn rond 1898-1900. Op dat ogenblik waren er in het gezin nog vijf kinderen in leven, in leeftijd van 6 tot 23 jaar oud, waarvan vier jongens en één meisje.

Precies het aantal kinderen die op deze staan.

2) het bidprentje van de dochter

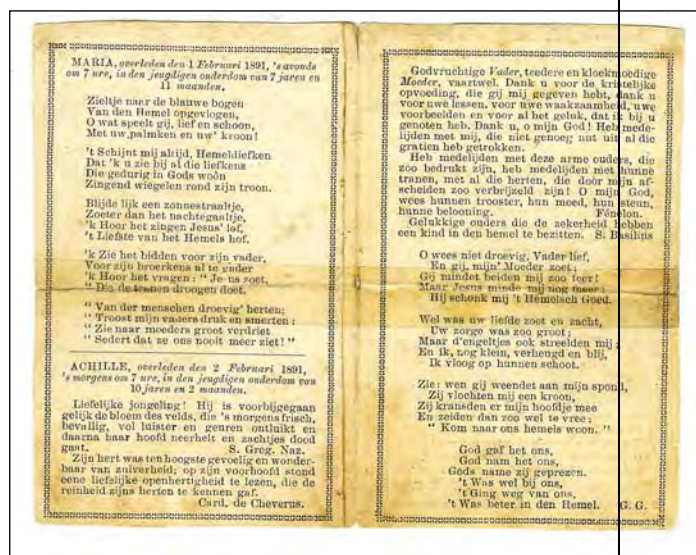
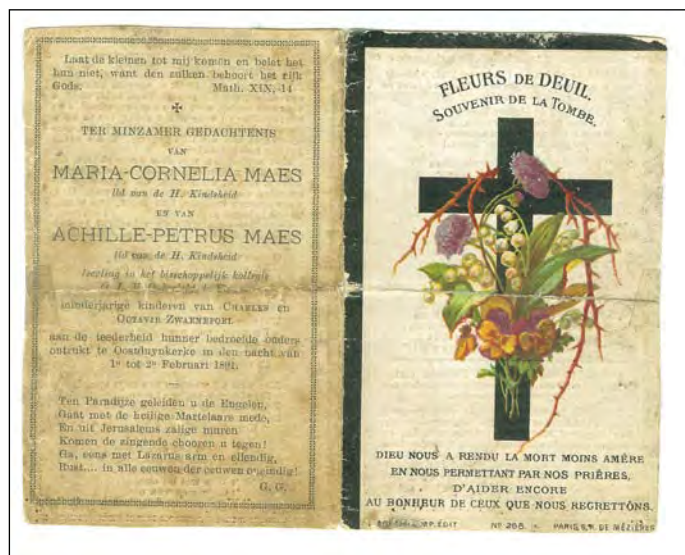
We vonden tevens een bidprentje terug van de dochter (nr. 7 op de foto). Daarop staat precies het identieke portret als op deze foto.

We konden dus met zekerheid het portret van Carolus Ludovicus Maes van Oostduinkerke aan onze galerie van Westkust-burgemeesters toevoegen !

Burgemeester Carolus Maes

Carolus Ludovicus Maes werd geboren in Oostduinkerke op 27 juni 1844 als zoon van Franciscus Maes en Henrica Rabaey. Hij stierf te Nieuwpoort op 74-jarige leeftijd op 29 maart 1919. In 1875 huwt hij in Avekapelle met Octavie Zwaenepoel (1852-1935) en vestigt zich op in de ouderlijke woning te Oostduinkerke, waar hij de molen van zijn ouders verder uitbaat. Uit dit huwelijk worden in de 17 daaropvolgende jaren 16 kinderen geboren, waaronder een tweeling in 1885. Negen kinderen sterven, zoals toen veelvuldig voorkwam, binnen het eerste levensjaar. Het gezin zou echter van geen tegenslagen bespaard blijven. In de nacht van 1 op 2 februari 1891 sterven de 7-jarige Marie en de 10-jarige Achille, leerling aan het college van Veurne. De ouders zijn wellicht overmand van verdriet, getuige is het mooie gedachteniskaartje dat ze laten maken, met poëzie van Guido Gezelle.

In 1906 wordt de enige resterende dochter Helene ziek en op 6 juni sterft ze, 24 jaar oud. Uit het gezin waar ooit 16 kinderen waren geboren blijven er nog 4 over.

Acht jaar later breekt de eerste wereldoorlog uit. In 1916 wordt de 28-jarige zoon Alphonse opgeroepen als soldaat bij de 7de Compagnie van de 2de Grenadiers. Op 12 maart 1918 sneuvelt hij in Sint-Joris en wordt hij vier dagen later begraven in Adinkerke. Enkele dagen tevoren was hij nog op bezoek geweest bij zijn ouders.

Een jaar voordien, in 1915 werd de molen Maes (gelegen langs de Koksijdesteenweg ter hoogte van de huidige Molenwal) door oorlogsgeweld vernield. Ondertussen was de oudste zoon Oscar in 1908 te Bulskamp gehuwd met Eugenie Debaeke, waardoor hij niet als soldaat werd opgeroepen. Eugenie Debaeke was de zuster van de in Oostduinkerke welgekende dokter Camiel Debaeke (1890-1969).

De twee jongste zoons, Maurice (1890-1973) en Joseph (1892-1965), waren ondertussen aan een priesteropleiding begonnen in het Grootseminarie te Brugge.

Zo komt het dat slechts één kind van de 16 uit het gezin Maes-Zwaenepoel voor het nodige nageslacht heeft gezorgd. Oscar Maes (1876-1945) en zijn echtgenote Eugenie Debaeke (1888-1955) hadden maar liefst 17 kinderen ! De cirkel is rond en de toekomst verzekerd !

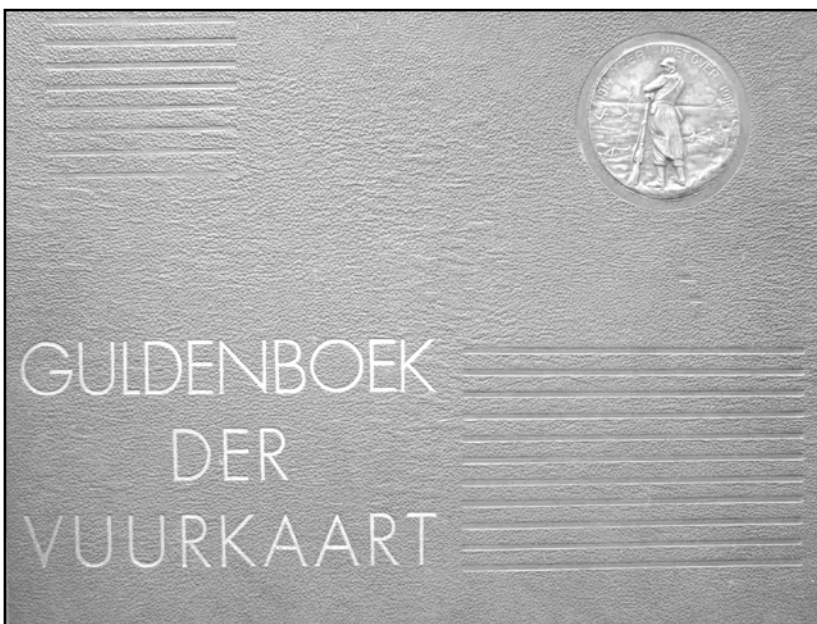
- In het jaar 1047 laat Boudewijn VI, graaf van Vlaanderen, toe dat Osgot Chapa (Duitsland) 29 schepen laat bouwen in Wulpen om hiermee Edward III van Engeland aan te vallen. Wie weet of dat Wulpen effectief de huidige deelgemeente van Koksijde is ofwel het dorp dat in de monding van de Schelde, nabij Cadzand, door de zee verzwolgen is?
- Heeft u reeds voorouders teruggevonden op arch.arch.be, de zoekrobot van het Rijksarchief? Zoniet, raadpleeg dan de databank 'zoeken naar personen'. Of werk mee aan het project 'Demogen'. Stel uw gegevens ter beschikking van genealogen en andere onderzoekers of schrijf u in als "demogener" en bewerk thuis overlijdensakten, geboorteakten... Surf naar <http://demogen.arch.be>. Wie hiervoor geen zin heeft kan bij VVF-Westkust ook terecht voor dergelijke opdrachten want wij digitaliseren momenteel de bevolkingsregisters van Alveringem en Veurne en er loopt ook een digitaliseringsprogramma voor bidprentjes. En je kan het ook thuis doen op je computer.
- Het Rijksarchief te Antwerpen is intussen verhuisd naar Beveren, waar je lezers vanaf eind oktober terecht kunnen. De microfilmverzameling van Rijksarchief Antwerpen is consulteerbaar in een daartoe speciaal opgerichte studiezaal in de Sanderusstraat in Antwerpen, dichtbij het oude gerechtsgebouw.

De wetgeving op de privacy en het "Guldenboek van de Vuurkaart"

door Willy MOONS

VVF-Westkust kreeg onlangs van Pierre Ryckaert uit Koksijde - nogmaals bedankt Pierre - één van de acht Nederlandstalige edities – er bestaan ook 8 Franstalige - van het "Guldenboek der Vuurkaart". De boeken werden in de jaren dertig uitgegeven en bevatten informatie en foto van de Vuurkruisers van de oorlog 1914-18. Om vermeld te worden moesten die Vuurkruisers een formulier met gegevens invullen en doorsturen. Het boek zit nu in onze bibliotheek en is raadpleegbaar ter plekke.

Even bekwam ons de gedachte om een index te maken van de namen in dit boek en overwogen we om die index via internet of DVD te verspreiden ten behoeve van de genealogen en heemkundigen. Maar, tweemaal maar. Er bestaat al een index die op het internet is gepubliceerd met als url <http://www.tenboome.webruimtehosting.net/guldenboek/Guldenboekprojecttotaal>. De tweede maar gaat over de vragen: kan dat, en hoe zit het met de auteursrechten? De boeken zelf zijn een verzameling van gegevens doorgestuurd door de mensen die erin vermeld staan en er staat dus enkel een uitgever op vermeld zonder echte auteur. (Uitgeverij J. Rosez in Brussel). Uitgeverij bestaat allicht niet meer want is nergens terug te vinden.

Het antwoord op die tweede vraag vonden we op internet. De wetgeving in verband met privacy is streng en onverbiddelijk. Daarom volgende vuistregel : alle nog levende personen geven hun toelating voor publicatie. Of je publiceert niet de personen die minder dan 100 jaar geleden zijn geboren. Wees vooral voorzichtig als je meer vermeldt dan enkel geboortedatum en sterftedatum want niet iedereen vindt het leuk dat mogelijke echtscheiding, beroep, e.a. details aan iedereen bekend worden. Als er een uitgeverij staat vermeld dient ook deze de toelating tot publicatie te geven. Wees er dus heel zeker van dat de uitgeverij niet meer bestaat (gegevens op de

handelsrechtbank natrekken). Indien u de gegevens verspreidt onder belangstellenden voor privé gebruik

en ze schriftelijk verbiedt te publiceren op een genealogische website of drukvorm zal er normaal geen probleem worden gemaakt. Onder geen beding mag je in België gegevens verzamelen van personen die nog leven, tenzij voor een zeer welomschreven doel. Verboden in België zijn sowieso: lid van een vakbond; mutualiteit; politieke partij; godsdienstige overtuiging; huidskleur; seksuele voorkeur; gerechtelijke vervolgingen van nog levende personen, enz. (zie wetgeving ivm de persoonlijke levenssfeer van 8 december 1992). Je kan altijd raad vragen aan de voorzitter van de rechtbank van 1ste aanleg toelating vragen voor 'wetenschappelijke genealogische doelstelling'.

Maar er is ook de Europese wetgeving, het sui-generis-recht inzake de rechtsbescherming van databanken. De Europese databankenrichtlijn van 11 maart 1996 verplicht de lidstaten van de Europese Unie een dubbel regime in te voeren voor de bescherming van databanken: een bescherming door middel van het auteursrecht en een andere door middel van een nieuw sui generis-recht. Het auteursrecht beschermt alle databanken die door de keuze of de rangschikking van de stof een eigen intellectuele schepping van de auteur vormen. Er worden geen andere criteria toegepast om te bepalen of ze voor bescherming in aanmerking komen (art. 3 van de richtlijn). Het sui-generis-recht beschermt de fabrikant van databanken waarvan de verkrijging, de controle en de presentatie van de inhoud in kwalitatief of kwantitatief opzicht getuigen van een substantiële investering. (Art; 7 van de richtlijn).

De bescherming door het sui-generis databankenrecht is niet onbeperkt is in de tijd. Art. 10 van de Europese richtlijn en art. 6 van de wet van 31 augustus 1998 houdende de omzetting in Belgisch recht van de Europese richtlijn van 11 maart 1996 betreffende de rechtsbescherming van databanken, beperken de duur van de bescherming tot "15 jaar na 1 januari van het jaar waarin de databank voltooid werd".

Kortom, mochten die gulden boeken van de vuurkaart, voltooid in de periode 1930-1940, al als databank in de zin van de richtlijn kunnen worden beschouwd - wat onder geen enkel van de twee voormelde opzichten (auteursrechten of sui-generis) het geval is - dan nog blijft vaststaan dat zij al langer dan 15 jaar zijn voltooid. Dit laat geen enkele ruimte voor enige speculatie.

Nog problemen: misschien eens navragen bij Vewa (Vereniging van educatieve en wetenschappelijke auteurs). Hun website: <http://www.cer-leuven.be/cerleuven/Vewa/Index.htm>

De Tijdtafel (8)

door Willy MOONS

We beginnen nu op het einde van de 18de eeuw met de Franse Revolutie en de Oostenrijkers en Fransen wisselen voortdurend in de Westhoek.

- **1789** : De revolutie breekt uit in Frankrijk. De reactie in de Zuidelijke (of Oostenrijkse) Nederlanden blijft niet uit met o.m. de Brabantse Omwenteling tegen de Oostenrijkse keizer Jozef II. De "Belgische Patriotten" krijgen navolging in de steden van de Westhoek zoals te Veurne waar – zoals elders - in 1789 het "Patriotiek Comité" wordt opgericht. Er worden soldaten gerecruteerd.
- **1790** : Op 10 januari worden de Verenigde Staten van België uitgeroepen op 10 januari. Op 20 februari sterft Jozef II kinderloos. Zijn broer Leopold II volgt hem op. Op 2 december wordt Brussel door de Oostenrijkers heroverd en de Brabantse Omwenteling is voorbij.
- **1792** : Keizer Leopold II overlijdt en zijn zoon Frans II volgt hem op. De Franse republikeinen verklaren op 20 april de oorlog aan Oostenrijk. Vijf dagen later steken de Fransen de grens over. Veurne wordt ingenomen door generaal Decarle. Op 20 september verslaan de Fransen in Valmy de Oostenrijkers en generaal Lamortière trekt door de Westhoek. Op 5 november branden ze Roesbrugge plat. Veurne, Oostende en Brugge moeten vallen. Op 6 november verslaan ze opnieuw de Oostenrijkers in Jemappes en palmen heel de Zuidelijke Nederlanden in.
- **1793** : Op 21 januari wordt in Parijs koning Lodewijk XVI terechtgesteld. Hier keurt een volksstemming de aanhechting van België bij Frankrijk goed. De Oostenrijkers en geallieerden verslaan het Franse revolutionaire leger van Frankrijk op 18 maart in Neerwinden. De Fransen ontruimen de Oostenrijkse Nederlanden al plunderend. De Oostenrijkers herstellen hun bestuur.

- **1793** : In mei komen de Fransen terug de grens over. Op 6 mei plunderen zijn troepen Poperinge, Roesbrugge, Watou en Beveren. Einde mei hetzelfde in Veurne. Hij komt in september met een Frans leger naar de Westhoek.
- **1793** : Begin september 1793 maken we kennis met generaal Dominiek Van Damme, 23 jaar oud, afkomstig uit Watou. Hij steekt het kasteel van Reningelst in brand. Ook Stavele, Eversam en Elzendamme branden. Dan is Veurne aan de beurt. De stad komt de volgende 20 jaar in Franse handen. Op 17 september sommeert de Franse generaal L. Hoche (25 jaar) Nieuwpoort zich gewonnen te geven. Het Oostenrijkse garnizoen weigert. Generaal Vandamme – die ondertussen Brussel heeft ingenomen - komt ter hulp. Hij moet Nieuwpoort en

De achterkant van het kasteel van Reningelst.

geheven maar de bevolking kan niet meer betalen.

- **1794** : Van 4 tot 18 juli 1794 staat het leger van de Franse generaal Vandamme opnieuw voor de poorten van Nieuwpoort. Een beleg en een verwoestende beschieting gedurende dertien dagen leiden tot de overgave van de stad die wordt geplunderd. Er breekt een besmettelijke buikloop uit. Zware belastingen worden

- **1794** : Bij Fleurus werden de Oostenrijkers ditmaal opnieuw en definitief verslagen en de Oostenrijkse Nederlanden en Luik kwamen onder gezeg van het republikeinse Frankrijk tot 1814. Dit Frans-Oostenrijks conflict afgesloten door de Vrede bij Campo Formio van 17 oktober 1797 waarin de anexatie van de Zuidelijke Nederlanden door Frankrijk werd bekrachtigd.

(Wordt vervolgd)

Aanwinsten in onze bibliotheek

door André BAERT

SCHENKINGEN

- Wij ontvingen van Pierre Ryckaert uit Koksijde het boek "Guldenboek der Vuurkaart". Dat boek maakt deel uit van 8 Nederlandstalige en 8 Franstalige boeken die tussen 1930 en 1940 verschenen en waarin de Vuurkruisers uit de oorlog 1914-18 worden vermeld, indien ze daartoe een inschrijvingslijst hadden ingevuld en opgestuurd.
- Van René Berquin uit Brussel ontvingen wij het boek met de genealogie van de familie Berquin. Een familie die vooral door Karel Romaan Berquin, stichter en eerste conservator van het museum van Bachten de Kupe, bekend werd in Nieuwpoort en omstreken. Karel Berquin stelde destijds een stamboom op die door Georgette en René Berquin werd vervolledigd. Het boek ligt ter inzage in onze bibliotheek.
- VVF-Westkust heeft een abonnement op de uitgaven van de Noord-Franse genealogische verenigingen als daar zijn de FAG of Flandre Artois Généalogic en de GGRN of Groupement Généalogique de la Région du Nord Flandre Hainaut Artois ook terug te vinden op internet <http://www.crgfa.org/index.php>

Uitgaven VVF-Westkust

- **Staten van Goed van de stede en port van Nieuwpoort..** Bewerkt door Jef Cailliau. Prijs € 25,00 (+ € 5,00 verzendingskosten).

Alle betalingen door overschrijven op 979-2656699-68 van VVF-Westkust in Koksijde.

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde
Afdeling Westkust

U wordt van harte uitgenodigd op de voorstelling
van het nieuwe boek van Pieter Donche

**“Wapenboek van Veurne-Ambacht,
1229-1952”**

op vrijdag 7 maart 2008
20 uur
Museum Ten Duinen 1138
Abt Campmanszaal
Koninklijke Prinslaan 6-8 te Koksijde

verwelkoming door Joeri Stekelorum
voorzitter VVF Westkust

inleiding door Jan Van Acker
historicus

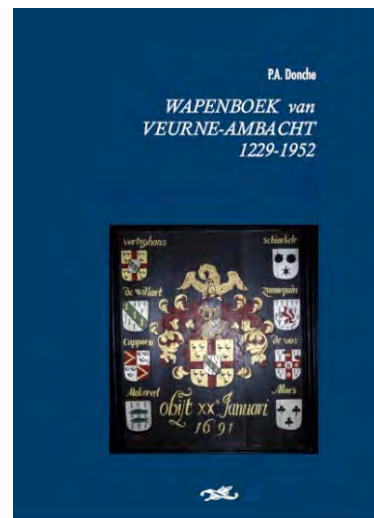
toelichting bij het werk
door de auteur Pieter Donche

overhandiging eerste exemplaar

receptie aangeboden door VVF Westkust

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde afdeling Westkust

Wat niet volstrekt zeker is, kan altijd onwaar blijken (DESCARTES)

jrg. 8 nr. 2

driemaandelijks NIEUWSBRIEF

april - mei - juni 2008

Afgiftekantoor 8630 Veurne P309454

Verantwoordelijke uitgever: Joeri Stekelorum, Houtsaegerlaan 33, 8670-Koksijde

Webstek: <http://www.vvf-westkust.be>

e-mail : vfwestkust@advalvas.be

België-Belgique
P.B.-P.P.
8630 VEURNE

BC 5831

Bestuur:

Joeri Stekelorum voorzitter
Hilon Vanleenhove secretaris
Marc Derudder penningmeester

André Baert: bibliothecaris
Jef Cailliau: alg. expertise, auteur
Willy Moons: redacteur

Leden

Johny Vanhese: archivaris
Gaby Van Canneyt, Redgy Vermote
Dirk Cailliau,

IN DIT NUMMER

- Wulpen en Osgod Clapa p. 14-15
- Wat is calvinismo conversere? p. 15
- Vlaamse voornamen (7 en slot) p. 16
- De Tijdtafel (9) p.17-20
- Goed om weten p. 20-21
- VVF-Westkust bezoekt departementsarchief in Rijsel p. 22-23
- Rita Mulier heeft voorouders in de Westhoek + kwartierstaat Rita Mulier p. 23-24

Hoe word ik lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ?

Je stort het jaarlijkse lidgeld (€32 als gewoon lid, € 48 als steunend lid, minimum €80 als bechermend lid) op rekening 414-1171221-79 van VVF Antwerpen-Merksem. Ieder lid ontvangt maandelijks het tijdschrift "Vlaamse Stam". De leden kunnen ook de uitgaven aan goedkopere tarieven verkrijgen (zie omslag "Vlaamse Stam"). Alle briefwisseling in verband met lidmaatschap, bemiddeling, familieverenigingen, heraldisch college, enz.: Centrum voor Familiegeschiedenis VVF, Van Heybeeckstraat 3 in 2170-Antwerpen-Merksem, tel. 03-646.99.88.

GENEALOGISCHE AGENDA

Alle activiteiten hebben plaats in het lokaal van VVF-Westkust, Veurnelaan 109, 2de verdieping, Sint-Idesbald-Koksijde.

- **Het VVF-documentatiecentrum is open elke zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur.**

Uitgaven VVF-Westkust

- Driemaandelijks nieuwsbrief.

Gratis postabonnement voor VVF-leden arrondissement Veurne-Diksmuide. Jaarabonnement per post €4 voor niet-leden. Per e-mail gratis voor wie zich aanmeldt op **e-mail : vfwestkust@advalvas.be**

Alle betalingen door overschrijven op 979-2656699-68 van VVF-Westkust in Koksijde.

In de rubriek *Goed om Weten* van het vorig nummer van deze nieuwsbrief kon je de volgende vraag lezen: *In het jaar 1047 laat Boudewijn VI, graaf van Vlaanderen, toe dat Osgot Chapa (Duitsland) 29 schepen laat bouwen in Wulpen om hiermee Edward III van Engeland aan te vallen. Wie weet of dat Wulpen effectief de huidige deelgemeente van Koksijde is ofwel het dorp dat in de monding van de Schelde, nabij Cadzand, door de zee verzwolgen is?*

Jan Van Acker, hoofd van het Stedelijk Archief Veurne, stuurde ons volgend uitvoerig antwoord waarvoor onze dank.

In de *Nieuwsbrief*, jg. 8, 2008, afl. 1, werd gevraagd of Wulpen, dat in 1047 vermeld wordt als de plaats waar Osgot Chapa (Duitsland) onder graaf Boudewijn VI een vloot verzamelde tegen Engeland, met de huidige deelgemeente van Koksijde geïdentificeerd mag worden. De vraag zelf is behoorlijk foutief, maar het antwoord moet negatief zijn.

Vooreerst: de man heet Osgod Clapa²⁹, en niet Osgot Chapa, en daarmee zitten we in een heel woelige periode van de Engelse, en niet de Duitse(!), geschiedenis. In het begin van de 11de eeuw was de Deen Knut de Grote (+1035) er de koning. In zijn entourage verscheen Osgod Clapa vanaf 1020 als *staller* (een belangrijke erefunctie). Osgod Clapa bleef actief onder Knuts opvolgers, in Engeland zijn bastaardzoon Harold, en daarna diens halfbroer Hardaknut (die al onmiddellijk koning van Denemarken was geworden), en dan Hardaknuts halfbroer Edward III, bijgenaamd "de Belijder". Het is na hem dat in 1066 kort Harold en dan Willem de Veroveraar kwamen.

Onder Edward de Belijder (1042-1066) geraakte Osgod Clapa in 1046 in ongenade - de precieze redenen zijn eigenlijk onduidelijk. Hij vluchtte naar het continent en werd goed ontvangen in het Vlaanderen van graaf Boudewijn V (en niet VI, zoals de vraagsteller schrijft)³⁰. De relaties van onze landsheer met de Engelse vorst waren blijkbaar alles behalve hartelijk³¹. De graaf liet toe dat Clapa een vloot vaartuigen samenstelde bij Wulpen om Engeland mee binnen te vallen, net zoals hij datzelfde jaar toeliet dat twee Noorse avonturiers in Brugge zowel gevangenen als handelswaren verkochten, die ze bij Sandwich en de kust van Essex buit gevangen gemaakt hadden. De expeditie van Osgod Clapa werd een mislukking. Hij moest op de vlucht slaan naar Denemarken, nadat hij zijn vrouw in Brugge opgehaald had, en stierf in 1054 - in zijn bed.

Tot zover de context. Dit alles wordt vooral beschreven in de *Anglo-Saxon Chronicle*, de belangrijkste Engelse bron voor deze periode, waarvan 9 handschriften bekend zijn. Op internet wordt gewerkt aan de volledige editie van de diverse handschriften, en het is in de zogenaamde C- en D-versies dat we lezen onder het jaar 1049³²: "Osgod lage on Ulpe mid .xxix. scypon" en "Osgod lage on Ulpe mid .xxxix. scypon" (Osgod lag in Wulpen met 29, resp. 39 schepen) enz.³³. Die 29 of 39 boten vind je sindsdien terug bij allerlei latere literatuur, wat aantoont hoe ze telkens op één van deze versies van de *Anglo-Saxon Chronicle* teruggaat. Tenzij de andere versies, die nog ter beschikking gesteld moeten worden, duidelijk aan één van deze cijfers de voorkeur geven, kunnen we dus ook niet uitmaken of Clapa nu 29 (zoals de vraagsteller meent), dan wel 39 vaartuigen bij elkaar kreeg.

Over welk Wulpen gaat het? Wulpen bij Veurne was op dat ogenblik nauwelijks een kleine nederzetting. De oudste authentieke vermelding dateert pas van ruim een halve eeuw na de expeditie van Osgod Clapa, nl. van 1105 of misschien zelfs pas van 1114. In dat laatste jaar wordt het dorp geciteerd in een pauselijke bulle. Met Binnenburg en Buitenburg (dit zijn Sint-Walburga en Sint-Niklaas in Veurne) vormde Wulpen volgens een oorkonde van de bisschop van Terwaan toen het oudste trio parochiekerken, afhankelijk van Sint-Walburga Veurne. Wulpen zou vermoedelijk de moederparochie van Bootshoeke worden³⁴.

Daarnaast is er de vraag of Wulpen-Koksijde als zeehaven in aanmerking komt. En ook dit lijkt niet zo. Al veel vroeger wordt een "iserae portus", een zeehaven aan de IJzermonding, vermeld. De gangbare theorieën identificeren die vermelding met een nederzetting in De Panne of het vroege Veurne, maar die haven lijkt daarna teloorgegaan zijn. Tot het begin van de 12de eeuw was Diksmuide daarop de belangrijkste zeehaven, die pas in de loop van die eeuw aan belang verloor toen de IJzer stilaan ingedamd werd en uiteindelijk Nieuwpoort die rol overnam. In dit scenario is geen plaats voor Wulpen bij Veurne.

²⁹ F.E. HARMER, *Anglo-Saxon Writs*, Manchester, 1952, p. 569.

³⁰ Boudewijn V "van Rijsel", graaf 1035 tot 1067; Boudewijn VI "van Hasnon", graaf 1067-1070, oudere broer van Robrecht de Fries.

³¹ Een basisartikel is PH. GRIERSON, *The Relations between England and Flanders before the Norman Conquest*, in *Transactions of the Royal Historical Society*, 4de ser., 23 (1941), p. 71-112.

³² Het jaartal 1047 van de vraagsteller is dus fout, maar blijkt in de Belgische literatuur nog voor te komen: zie b.v. L.A. WARNKOENIG, A.-E. GHELDORF, *Histoire de la Flandre et de ses institutions civiles et politiques*, Brussel, 1851, p. 35; E.J. VAN BRUYSSSEL, *Histoire du commerce et de la marine en Belgique*, dl. 1, Brussel, 1861, p. 109.

³³ <http://asc.jebbo.co.uk/c/c-L.html>; <http://asc.jebbo.co.uk/d/d-L.html>

³⁴ M. CARNIER, *Parochies en bidplaatsen in het bisdom Terwaan vóór 1300. Een overzicht van de parochies van de dekenijen Veurne en Ieper en een overzicht van alle bidplaatsen van het bisdom*, Brussel, 1999, p. 259-260 en p. 35.

Daarentegen is bekend dat ten noorden van Brugge, in de Westerschelde nabij Cadzand, een eiland "Wulpen" lag, dat later in de zee verdwenen is, en waarop een dorp Wulpen lag, ook Sint-Lambert-Wulpen geheten³⁵. Florence Elizabeth Harmer aanvaardde al op gezag van Edward Freeman - beiden waren vooraanstaande Britse historici over de elfde eeuw - dat het dit *Wulpen, not far from Bruges* is, dat Osgod Clapa als basis gebruikte³⁶. De ligging nabij Brugge, toen nog de belangrijkste grafelijke residentie van Vlaanderen en al een stevige handelsmacht in opkomst, maakte het verzamelen van een vloot zeker haalbaar, en ook bleek al dat Osgods vrouw er verbleef. En dit Wulpen is wel degelijk erg oud. Hoewel ook hier de oudste vermelding pas van de tweede helft van de elfde eeuw dateert, dient vermeld dat er van dit *Wülpensant* sprake is in één van de oude Hoog-Duitse Gudrun-sagen, beschouwd als het belangrijkste heldendicht na het bekende *Nibelungenlied*³⁷.

Overigens wordt ook algemeen aanvaard dat al omstreeks 690 de heilige Willibrord hier ontscheepte (uit de Britse Eilanden overigens!) en naar Walcheren trok om er vandaar uit de Friezen te bekeren. En hoewel ook het befaamde Putje in Wulpen zich op een verband met deze heilige beroept, is er geen ernstig historicus die aan Wulpen-Koksijde de voorkeur geeft boven Wulpen, het eiland, wanneer het over de route van Willibrordus gaat³⁸. Zowel voor Willibrordus als voor Osgod Clapa geldt dus dat hun aanwezigheid te Wulpen geen betrekking heeft op de huidige deelgemeente van Koksijde, maar op het gelijknamige eiland bij Cadzand-Brugge, dat sindsdien grotendeels in de golven verdwenen is.

Wat is calvinismo conversere ?

door Jan VAN ACKER

Opnieuw een vraag uit onze nieuwsbrief, ditmaal nr. 4 van 2007 : Wat betekent voor genealogen "calvinismo conversere" ? En opnieuw Jan Van Acker, hoofd van het stedelijk archief in Veurne die de betekenis toelicht.

In de *Nieuwsbrief*, jg. 7, 2007, afl. 4, p. 44, werd gevraagd naar de betekenis van "calvinismo conversere". Eigenlijk dient meer tekst gegeven te worden, omdat de betekenis van woorden vaak afhankelijk is van de context. Toch lijkt het geen twijfel dat de woorden vertaald kunnen worden als "bekereren uit het calvinisme". Dus een vroegere calvinist bekeren naar - allicht - het rooms-katholicisme.

En dat maakt ook de noodzaak aan de context duidelijk: is dit in een doopakte? Dan betreft het wellicht een bekeerling uit het protestantisme, die katholiek gedoopt werd. Is het in een huwelijks- of een begrafenisakte? Allicht verduidelijkt het dan dat één van de huwelijkspartners of de stervende - al dan niet net ter gelegenheid van dat huwelijk of zijn nakend verscheiden - bekeerd was tot het katholiek geloof en hierdoor het huwelijks sacrament, dan wel de Laatste Sacramenten mocht ontvangen.

In de Veurnse begravenisregisters vinden we wat van die vermeldingen; telkens in de Sint-Denijsparochie, waaronder de kazerne met soldaten van het Calvinistische Noorden aan de Zuidpoort ressorteerde. Dat kaderde in de uitvoering van het Barrièretractaat, waardoor Veurne binnen zijn muren een garnizoen van de Verenigde Provinciën moest dulden.³⁹ En daarin zaten heel wat protestantse, naast ook katholieke militairen. Als de pastoor er in slaagde om één van die protestanten te "redden", dat was dit vast door het medelijden van God: *misericordia dei conversus*, zoals bij de in 1746 bekeerde Engelse predikant Joannes Sharp. Enkele jaren later, in 1752, werd een bekeerde Schot, de edele heer Wilhelmus Henricus Crainstroun, begraven. Ook die was *per misericordiam Dei ad romano Catholicam fidem conversus* (door Gods erbarmen tot het rooms-katholiek geloof bekeerd). En in 1783 noteerde de pater dat hij een op het doodsbed bekeerde soldaat begraven had, geboren en getogen in de "calvinistische sekte", maar gelukkig in zijn laatste ogenblikken die sekte afgezworen en tot het rooms-katholicisme "weergekeerd": *in secta calvinistica, in qua natus fuerat, et educatus, fructus tandem gratia dei illustratis in lecto mortuario secta objurata, ad fidem romano-catholicam reversus*.⁴⁰

De formulering is wat anders dan het gevraagde, maar het komt ongetwijfeld op hetzelfde neer. De woordenlijst met latijnse termen, die het vrijwilligersproject van het Rijksarchief Brugge meegeeft, vermeldt de termen *conversus* voor bekeerd, en *conversus ad fidem catholicam*, bekeerd naar het katholiek geloof.⁴¹

³⁵ P.L. TACK, *Walchersche plaatsnamen*, in *Nomina geographica neerlandica*, 9 (1934), p. 78.

³⁶ F.E. HARMER, *Anglo-Saxon Writs*, p. 569.

³⁷ Zie o.m. http://www.dbnl.org/tekst/jonc003gesc01_01/jonc003gesc01_01_0005.htm;

http://www.dbnl.org/tekst/wink002ontw01_01/wink002ontw01_01_0015.htm.

³⁸ B.v. <http://www.neder-l.nl/newindex.html?http://www.neder-l.nl/bulletin/1998/07/980719.html>; waarbij we maar voorbij gaan aan de visie van Delahaye, die Willibrord helemaal in Noord-Frankrijk situeert, van Echternach Eperlecques maakt enz.

³⁹ Hierover o.m. C.J. LAMMERS, *Nederland als bezettende overheid 1648-2001*, Amsterdam, 2003.

⁴⁰ Stadsarchief Veurne, *Parochieregisters*, nr. 39, f. 1147v en 1236; nr. 36, f. 1105.

⁴¹ <http://www.vrijwilligersrab.be/Vocabularium.asp>.

Dit is de laatste bijdrage in de reeks met oude Vlaamse voornamen die algemeen VVF-voorzitter Michiel Mispelon ooit publiceerde in de Franse *Vlaamse Stam*. Die namen zijn door gebruik vervormd en het is vaak moeilijk om nog de ware Latijnse naam te herkennen. Links van de schuine streep (/) de Vlaamse versie, rechts de Latijnse.

S

Sander; Ser / Alexander	Staes / Eustathius, Anastasius
Sanne; Sanneken / Susanna	Stefken; Steven / Stephanus
Schalck / Godschalcus	Stijne / Christina, Augustina
Seger / Segerus, Victor	Syborch; Syburch / Sigeberta
Sege / Victoria	Syge; Sige / Victoria, Lucia
Segertghe / Sigeberta	Stoffel / Christophorus
Soete, Soetken / Zoë, Judith, Soter, Glycerium	Su / Susanna
	Sijne; Sijnken / Justa, Judoca, Regina

T

Tadt / Thadaeus	Torie; Toyken / Dorothea, Victoria
Tetard / Theodardus	Trine; Trijn / Catharina
Teunjen / Antonius, Antonia	Truygen : Gertrudis
Teus / Mattheus	Tymen / Timotheus, Timo
Tibault / Theobaldus	Tijs / Matthias

V

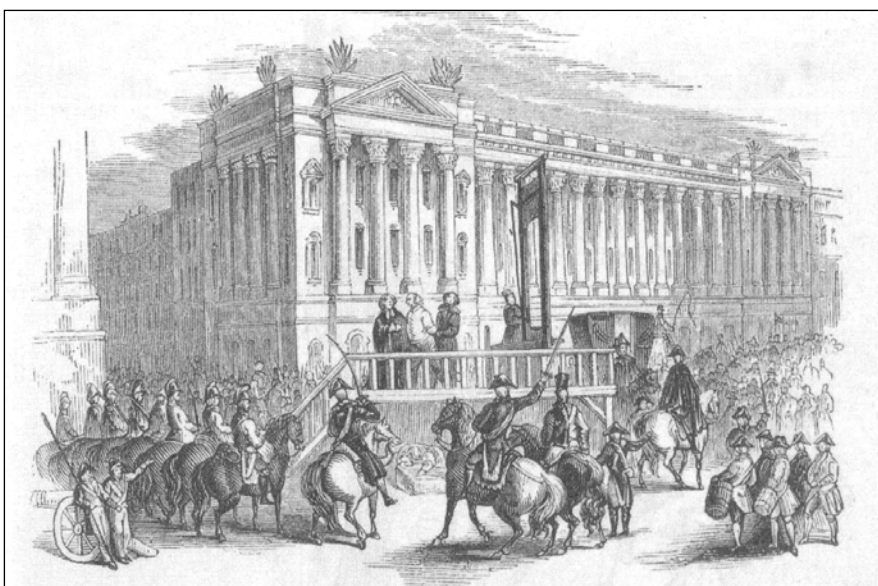
Vaes / Servatius, Geruasius	Vijne; Vijfken; Fijfken / Sophia
Vast / Vedastus	Volphari / Volpardus, Fulbertus
Velten; Felten / Valentinus	Vreys / Laurentius
Verele; Verle / Pharaildis	Vriendt / Amor, Confessor, Belisia
Vken / Oda, Vdalrica	Vroede; Vroda / Prudentia
Vlric / Vdalricus	Vrouke / Veronica
Vijne / Levina	Vygel / Vigilus
Vijne; Vijfken / Genouefa	

W

Walleken / Walburga	Wimar; Wisnnar, Wismar / Vimar, Wisimarus
Walraven / Walterus	Wolf / Wolfgangus
Waeyken / Waldetrudis	Wouter, Wolter / Walterus
Wessel / Basilius	Wul / Wolmarus
Weyn / Wenceslaus	Wysken / Prudentia
Weyntghe, Weydelmond / Wivina, Wenefrida	Wyndel / Vendelinus
Winant / Venantius, Winandus	Wpen; Wepen; Wapen / Guido

Dit was dus de laatste bijdrage over de oude voornamen. In een volgende bijdrage brengen we de middelnederlandse benamingen van de maanden van een jaar zoals ze soms in oude documenten gebruikt werden.

We zijn beland op het einde van de 18de eeuw met het begin van de Franse tijd, een gevolg van de Franse Revolutie die in 1789 in Frankrijk – zeg maar in Parijs - uitbrak. Een revolutie die het Ancien Régime ten val bracht. Dat oude regime steunde vooral op een dualiteit van enerzijds de macht en rijkdom van de adel en de geestelijkheid tegenover anderzijds de onderdanigheid en armoede van het gewone volk dat voor 85 procent bestond uit plattelandsbevolking en boeren. In 1780 woedde in Frankrijk een ernstige, aanslepende economische crisis door de combinatie van een explosie van de bevolkingsaan groei en mislukte oogsten door grote droogte met stijgende voedselprijzen tot gevolg. De bestorming op 14 juli 1789 van de Bastille - de staatsgevangenis en het gehate symbool van de koninklijke macht - door het gewone volk van de Parijse volksbuurten – de “sansculotten” - was de lont in het kruitvat. De zgn. moderne tijd was niet meer te stuiten. Tot 1792 volgde een gematigde revolutie maar dan evolueert de monarchie naar een republiek met de guillotinerings van koning Lodewijk XVI op de Place de la Concorde op 21 januari 1793.

De guillotinerings van de Franse koning Lodewijk XVI op de Place de la Concorde in Parijs op 21 januari 1793. Zij luidde de republiek in met alle gevolgen vandien.

Met de term “sansculotten” worden tijdens de Franse revolutie de handarbeiders, kleine handelaren, winkeliers, dagloners, daklozen en stedelijke armen aangeduid. Zij droegen geen kniebroek (waren dus *sans culotte* = zonder kniebroek) zoals de gegoede burgerij in die tijd. Na juni 1792 kreeg de term ook een politieke lading en werd gebruikt voor radicale republikeinen, die zich roerden in de revolutionaire volksgenootschappen en wijkorganen (assemblées generales). Internationaal was “sansculotten” een spotnaam voor de Franse soldaten uit de tijd van de Eerste Republiek (1792-1804).

Die “sansculotten” en hun republikeins gedachtengoed overspoelden weldra ook de Westhoek en wanneer in 1794 nabij Fleurus de Oostenrijkers opnieuw en definitief werden verslagen kwamen de Oostenrijkse Nederlanden en Luik onder gezag van het republikeinse Frankrijk tot 1814.

- **1795** : De Nationale Conventie (1792-1795) in Parijs beslist om met ingang van 1 oktober 1795 de Oostenrijkse Nederlanden en het prinsbisdom Luik te annexeren. Een direct gevolg van de overwinning nabij Fleurus. Het gebied wordt ingedeeld in 9 departementen en deze achtereenvolgens in arrondissementen (28 in West-Vlaanderen), kantons en tenslotte gemeenten. De Westhoek-Westkust valt onder het Leie-departement zoals blijkt uit onderstaande kaart. Ook de bisdommen worden herleid tot vijf. Vanaf 17 juni 1796 worden hier de burgerlijke stand en de Republikeinse Kalender ingevoerd. Het gerecht wordt gestructureerd en het privaat recht wordt vervangen door het Burgerlijk Westboek. Dat alles gebeurt geleidelijk, vooral onder Napoleon, die in 1795 als jonge generaal de opstand der koningsgezinden onderdrukt wat hem meer aanzien geeft.
- **1796** : De nieuwe structuren moeten wennen. Op 23 april 1796 roept Pieter Moeyaert, schepen-keurheer in Veurne, en nu “agent der uitwerkende macht der Franse Republiek”, het bestuur van de stad en kasselrij Veurne samen in het stadhuis. In naam van de Franse Republiek bedankt hij de Wet (beide besturen) voor de bewezen diensten Ze mogen opstappen. Dit betekent het einde van de gemeentelijke autonomie van de stad Veurne, van het bestaan van de kasselrij en van het “ancien régime”.
- **1796** : Door de nieuwe grondwet wordt het democratisch beginsel van gelijkheid van man en vrouw ingevoerd. Een unicum hiervan wordt toegepast in Veurne-Ambacht waar, met goedkeuring van de Fransen, vrouwen als schepenen in Oeren en in Boitshoeke worden verkozen. Het zijn evenwel

BUREAU N° 1-

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE.

SECTION 4.

Bruges ce 21 Nivose, l'an quatrième de la République Française, une & indivisible.

L'ADMINISTRATION DU DEPARTEMENT DE LA LYS,
A toutes les Municipalités du Département de la Lys.

CITOTENS,

L'Intérêt de la République & celui de vos Administrés, exigent qu'au plus tôt la présente reçue, vous nous fassiez connaître le jour, où la Loi du 9 Vendémiaire, sur la réunion de la Belgique à la France, a été proclamée.

Vous voudrez bien en conséquence n'apporter aucun retard à la demande que nous vous faisons.

Salut & Fraternité,

J. F. VAN ELSLANDE, Président,
HENISSART, Secrétaire adjoint.

*Communie
D. v. W. H. L. e. v. e. u.*

*Justifié que la Loi du 9 Vendémiaire sur
la réunion de la Belgique à la France
a été proclamée le 20 Vendémiaire l'an 4e de la République.*

*J. F. Van Elslande
1796*

Het document waarmee J.F. Van Elslande, president van het Leiedepartement bij wet van de 9de Vendimaire IV de samenvoeging van België met Frankrijk bekendmaakt. (Uit "Veurne in de Franse tijd").

De verdeling van België in 9 departementen.

weduwen van door de Fransen vermoorde schepenen!...

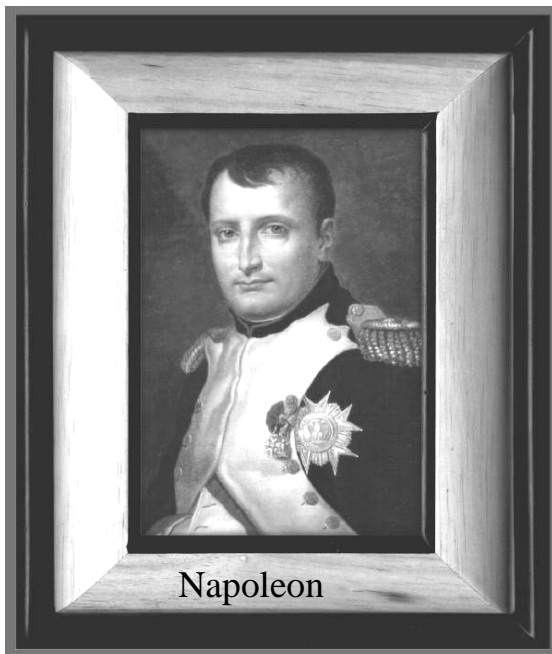
De godsdienstvervolging, die sinds 1991 in Frankrijk heerst, wordt nu ook bij ons toegepast. Zelfs de katedraal van Sint-Donaas in Brugge wordt uit pure godsdiensthaat gesloopt. De universiteit in Leuven in oktober 1797 gesloten.

- **1797** : Verkiezingen in Frankrijk maar nog niet in de Zuidelijke Nederlanden (voortaan België). De royalisten winnen het pleit maar de Directoire, die vanaf 4 september 1797 Frankrijk bestuurt, laat de verkiezingen in veel departementen ongeldig verklaren en zuivert het parlement. Voor verkiezingen in België achtte de Directoire het nog te vroeg.

- **1797** : De Franse grondwet van het jaar III (3 september 1791) geldt vanaf augustus 1797 ook in België. Hierdoor worden godsdienst en eredienst verboden, worden de eigendommen van geestelijken en kloosters geconfisqueerd en verkocht ten bate van de Franse staat. De gilden en genootschappen afgeschaft. Duizenden ambtenaren, magistraten en politieke personen worden door de Fransen op alle niveaus benoemd mits het afleggen van een eed van haat tegen de koning en van trouw aan de republiek en de grondwet.

- **1797** : Het Frans-Oostenrijks conflict wordt nu officieel afgesloten door de Vrede bij Campo Formio van 17 oktober 1797 waarmee de anexatie van de Zuidelijke Nederlanden door Frankrijk werd bekrachtigd.

- **1797** : In september 1797 krijgen de municipaliteiten (stads- en/of gemeentebestuur) in de Westhoek opdracht van het Leiedepartement om de wetten van 7 Brumaire III (28 oktober 1794) aan te plakken. Hierdoor worden naast de ambtenaren ook priesters en geestelijken verplicht de eed van haat van trouw af te leggen. Priesters en kloosterlingen die weigeren worden nu massaal opgehaald. Aanvankelijk leggen slechts twee priesters in het Leiedepartement de eed af. Bij de laatste mogelijkheid tot eedaflegging op 30 augustus volgen er nog enkelen, tot 10 procent. Zij mogen opnieuw kerkdienst doen. Elders blijven de kerken dicht en duiken de priesters onder. In november volgen massale aanhoudingen en verbanningen van priesters.
- **1798** : Een economische crisis bedreigt nu ook de Zuidelijke Nederlanden (België) op het einde van de 18de eeuw, dit door een overmatige bevolkingsdruk en een ondermatige landbouwproductie. Ook was er een geleidelijke overschakeling naar huishoudelijkheid maar die geraakte eveneens door de kleine vraag – ondanks meer afzet in een ruimere Franse markt - en het groter wordend aanbod in de verdrukking. De overdreven Franse belastingen drijven tot wanhoop.
- **1798** : De Republikeinse Kalender wordt vanaf 3 april overal verplicht.
- **1798** : Op 5 september 1798 voert de Directoire (1795-1799) de "conscriptie" in waardoor ongehuwde mannen van 20-25 jaar onder de wapens moeten in Frankrijk. Op 25 september is er al een lichter van 200.000 man die onder de wapens moet. Hierbij 15 uit Veurne, 11 uit Nieuwpoort. Mede daardoor begint op 12 oktober 1798 in Vlaanderen de Boerenkrijg. Het duurde slechts tot 4 december 1798. In de Westhoek is er weinig belangstelling, wel in het zuiden en het centrum van het Leiedepartement, vooral het Tieltsse.

- **1798** : Met de Boerenkrijg wordt ook de jacht ingezet op de 9.324 onbeëdigde Belgische priesters. Slechts 409 worden gevat en verbannen.
- **1799** : Op 4 januari wordt het kapittel van Sint-Walburga in Veurne, met zijn twaalf augustijner kanunniken, opgeheven. De kerk wordt op 26 oktober in Brugge verkocht maar blijft overeind omwille van de drinkwatervoorziening. Wel wordt het kerkmeubilair verkocht. De abdijen van Eversam en Lo zijn al leeg en die van Sint-Niklaas in Veurne is in 1797 leeggemaakt. De abdiijkerk van Sint-Niklaas is verkocht aan cafébaas H. Harny, wordt afgebroken en de stenen verkocht.
- **1799** : Op 9 november verschijnt de zegevierende generaal Napoleon Bonaparte ten tonele en gooit de Directoire omver, wordt eerste consul (1799-1804) en voert een verdere structurering van België door. De gevangen genomen priesters komen in december vrij uit de gevangenis of uit een verbanningsoord.
- **1800** : In augustus heerst droogte en waterschaarste in de Westhoek. In Veurne wordt de rechtbank van eerste aanleg opgericht, voorlopig zonder rechters want die weigeren de benoeming.
- **1801** : Napoleon sluit in juni-augustus een concordaat met paus Pius VII waardoor de situatie van eredienst en godsdienst wordt hersteld en priesters mogen terugkeren. In ruil voor de geconfisqueerde kerkelijke goederen betaalt de staat voortaan kosten van de eredienst en de lonen van bisschoppen en priesters.
- **1802** : Volgens de richtlijnen van Parijs moeten alle bezette gebieden worden verfranst. Frans wordt dan ook de voertaal van ambtenaren en besturen.
- **1803-1804** : Tweemaal reist Napoleon door België. Op 9 juli 1803 en op 11 augustus 1804 houdt zijn koets halt in Nieuwpoort. Telkens reist Napoleon verder naar Oostende waar in 1804 de Franse marine een invasievloot bouwt om Engeland binnen te vallen. Zijn beleid brengt rust en een economische heropleving. Vooral de haven van Antwerpen en de scheepsbouw in het militair arsenaal te Hoboken bloeien. Maar de oorlogen van Napoleon eisen een zware tol. De dienstplicht geldt nu voor min-twintigjarigen.
- **1804** : Op 18 mei benoemt de senaat Napoleon tot keizer en op 2 december wordt hij tot keizer gekroond.
- **1805** : Napoleon verslaat in de Slag bij Austerlitz onze vroegere keizer van Oostenrijk en bovendien Rusland en is nu op het toppunt van zijn macht. Heel Europa keert zich nu tegen hem. Napoleon heeft

steeds meer soldaten nodig want de verliezen waren nooit zo hoog. Uit de Belgische departementen zijn 223.336 soldaten gerecruteerd waarvan er 78.657 zijn gesneuveld

- **1806** : De Republikeinse Kalender, die een miskleun is, wordt op 1 januari 1806 – jaar XIV - officieel opgeheven.
- **1810** : Derde bezoek van Napoleon aan België, ditmaal met Marie Louise. Op 20 mei 1810 stopt hun koets op de terugweg van Brugge, over Oostende, in Veurne op weg naar Duinkerke.
- **1813** : 16-19 oktober Volkerenslag bij Leipzig. Napoleon wordt verslagen door de verbondenen. De Fransen trekken zich terug uit België.
- **1814** : 31 maart: Parijs wordt bezet en Napoleon wordt vervallen van de troon en verbannen naar Elba.
- **1814** : 30 mei : Eerste Verdrag van Parijs herstelt onze zuidergrens met Frankrijk zoals ze was in 1792.
- **1814** : Op 21 juni vaardigt de Conferentie van Londen het “Protocol van de VIII Artikelen” uit dat een Verenigd Koninkrijk der Nederlanden voorstaat met de samenvoeging van de Zuidelijke en de Noordelijke Nederlanden en het prinsbisdom Luik.
- **1814** : 18 september 1814 tot 9 juni 1815: Congres van Wenen waar de overwinnende mogendheden Pruisen, Oostenrijk-Hongarije, Rusland en Groot-Britannië de toestand in Europa herzien na de Franse omwenteling.
- **1815** : Napoleon ontsnapt uit Elba en landt op 1 maart 1815 in Cannes. Honderd dagen later werd hij definitief verslagen op 18 juni 1815 bij Waterloo.
- **1815** : Op 9 juni aanvaarden de verbondenen in Wenen het “Protocol van de VIII Artikelen” van de Conferentie van Londen. Daarmee worden de Nederlanden één grote bufferstaat tegen Frankrijk. In Frankrijk wordt de monarchie hersteld.
- **1815** : Op bevel van de grote mogendheden installeert het Congres van Wenen op 9 juni 1815 het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, wordt de monarchie ingesteld en de troon toevertrouwd aan het huis van Oranje-Nassau, met name aan koning Willem I.
- **1815** : 20 november: Tweede Verdrag van Parijs verstevigt de zuidergrens vooral in het zuiden van België. **(Wordt vervolgd)**

Goed om weten

door de redactie

- Wie recent een publicatie maakte van een familiegeschiedenis of –stamboom uit de regio Veurne-Westkust kan deze propageren door ons een korte inhoud te bezorgen die wij dan in dit ledenblad publiceren. De volledige publicatie schenken voor ons archief mag ook.
- Wie een interessant artikel kan schrijven of ergens op de kop tikken om deze nieuwsbrief nog meer waarde en inhoud te geven aarzele niet de redactie te contacteren. Ook een goeie kwartierstaat met minstens vijf generaties van een in de regio verspreide familie is welkom.
- Activiteiten van de vriendenkring van het Veurns archief zijn :
Geleid bezoek aan het Gemeentearchief Zedelgem (Aartrijke) op zaterdag 14 juni 2008, verzamelen om 10 uur aan parkeerterrein ingang Aartrijkekerk. Locatie: Engelstraat 7, Aartrijke Verplaatsing met eigen wagen; carpooling mogelijk mits afspraak. Deelnameprijs: leden VVA gratis; niet-leden: €2.
Geleid bezoek tentoonstelling “Arthur Merghelynck”, Beauvoorde / Ieper 2008 op zaterdag 5 juli 2008. Locatie: Kasteel Beauvoorde, om 10 uur; Ieper, Merghelynckmuseum, om 14 uur. Verplaatsing met eigen wagen; carpooling mogelijk mits afspraak. Deelnameprijs: leden VVA €5; niet-leden: €6.
Bezoek aan de Boekentoren van de Rijksuniversiteit Gent en thematische stadswandeling Van Badstoven tot Glazen Straatje. Datum: vrijdag 26 september 2008. Vervoer: we reizen met de trein en genieten van het voordeel van een groepsticket. (65+-ticket niet van toepassing). Opstapplaatsen: station Veurne: 7 u 55; station Diksmuide: 8 u 15. Deelnameprijs: leden VVA €33; niet-leden: €34.
Spreekbeurt door Jan Laplasse Burgers in verzet. Datum: vrijdag 7 november 2008 om 20 uur. Locatie: VormingPlus, Pannestraat 142, Veurne. Toegangsprijs: leden VVA gratis; niet-leden: €3. Meer info en inschrijving bij Maurits Timperman, t. 058/31.25.49 of e-adres: maurits.timperman@pandora.be
- **Stadsarchivaris Tijs wuift Willy Tillie uit (Poperinge).** Willy Tillie (62) ging na 35 jaar trouwe dienst als stadsarchivaris in Poperinge met pensioen. Hij wordt opgevolgd door Tijs Goethals(24) uit Ruddervoorde. Willy Tillie, geschiedenisleraar, werd in 1972 aangesproken door toenmalig stadssecretaris Georges Verstraete, om de taak van stadarchivaris op te

nemen. Vorig jaar verhuisde het archief nog van het voormalige politiekantoor naar de nieuwe stadsbibliotheek *De Letterbeek* in de Veurnestraat.

Onlangs startte Tijs Goethals als nieuwe stadsarchivaris van Poperinge en Vleteren. Tijs studeerde Geschiedenis aan de RUG en volgde daarna Archivistiek aan de VUB.

Binnen het samenwerkingsverband Poperinge-Vleteren word hij ook gemeentearchivaris in Vleteren. Hierdoor worden de bewaring, ontsluiting en ter beschikkingstelling van archiefdocumenten voor beide gemeenten voortaan door eenzelfde dienst verricht.

In de leeszaal in Poperinge kunnen genealogen er terecht voor onderzoek naar hun stamboom of familiegeschiedenis, maar verder ook voor studies over de lokale geschiedenis, de Eerste Wereldoorlog en sociale geschiedenis. Poperinge is één van de weinige Vlaamse steden die over een bijna volledige collectie stedelijke documenten uit de periode tussen 1550 en 1914 beschikt. De *Vrienden van het Archief* zijn bezig met het inventariseren van doodsbriefjes en geboortekaartjes, die vrij mogen ingekeken worden.

Het archief is open op woensdag, vrijdag en zaterdag van 8 tot 12uur, alsook op vrijdag van 13 tot 17uur. Het gemeentearchief van Vleteren verhuist binnenkort van het nieuwe naar het oude gemeentehuis in de Kasteelstraat. De openingsuren daar zijn om de twee weken op maandag van 10 tot 12 en van 14 tot 16uur.

- **Wederopbouw Westhoek na WO1**

In 2014 is het 100 jaar geleden dat de Eerste Wereldoorlog uitbrak. Daarom wordt nu al ijverig plannen gesmeed om dit historisch eeuwfeest inhoud en luister te geven. Eén van de projecten is gericht op het archiefmateriaal van architecten die bijdroegen aan de wederopbouw van de Westhoek na WO1.

Sinds eind vorig jaar loopt in de Westhoek 'Het Gekwetste Gewest', een project rond het behoud en de ontsluiting van archiefmateriaal over de wederopbouw van de Westhoek na WO 1. Het project is een samenwerking van het Centrum Vlaamse Architectuurarchieven (CVAa) met verschillende partners in West-Vlaanderen, namelijk de Dienst Cultuur, de Gebiedsgerichte Werking Cultuur voor de Westhoek, het stadsarchief van Diksmuide en de Provinciale Archiefdienst.

In het kader van dit project is Eva Van Regenmortel op zoek naar erfgenamen van architecten die na WO 1 in de streek actief waren en waarvan nog persoonlijk archief bewaard is gebleven. Het CVAa wil dat materiaal graag registreren.

Dankzij de inventaris van het archief van de Dienst der Verwoeste Gewesten in het Algemeen Rijksarchief beschikken we over een lijst van architecten. De top tien van architecten die de meeste opdrachten in de Westhoek realiseerden, gaat als volgt:

Naam architect + woonplaats	Aantal realisaties
1. Jules Coomans (Ieper)	153
2. M. Selly (Ieper)	102
3. E. Richir (Brussel)	100
4. G. Veraart (Brussel)	99
5. C. Schmidt (Poperinge)	87
6. L. Hocepied (Moeskroen)	86
7. M. Dujardin (Komen)	78
8. V. Degand (Sint-Jans-Molenbeek)	63
9. O. Moerman (Poperinge)	61
10. René Cauwe (Brugge)	53

De volledige lijst met namen vindt u op www.cvaa.be.

Bent u familie van een van deze architecten of aannemers en bewaart u nog archief over hun praktijk, dan zouden Eva het erg appreciëren moest u het haar signaleren. Het is niet de bedoeling om materiaal te laten overdragen, wel om het te lokaliseren. Wenst u toch een schenking te doen, dan zoeken we samen met u naar een geschikte bewaarinstelling.

Eva Van Regenmortel, Streekhuis Esenkasteel, Vrouwenweg 100, 8600 Diksmuide, tel. 051/51.93.66, e-mail eva.van.regenmortel@west-vlaanderen.be

- **Errata in de Staten van Goed van Nieuwpoort.**

Blz. 299 : Laureins Carules XX + 26/12/1730

X Heden Margriet Francoise. Datum huwcontract moet zijn 1/10/1729 ipv 13/4/1731.

Blz. 311 : Laireins Cornelis X

X Meynen Anne +20/8/1729. Datum huwcontract moet zijn 18/2/1713 ipv 30/9/1729.

- Een vraag op het internet : Weet iemand of " De Generaliteit der acht Parochien " een archief hadden?

Waar bevindt dit archief zich nu? Het antwoord komt van onze voorzitter: In het Rijksarchief Brugge is een inventaris beschikbaar (zie ook op het internet op de webstek

http://arch.arch.be/component?option=com_rab_archieven/task,archieftoe_code,abavl-513-101050-NL/arb_id,102670/arl_id,513/Itemid,43/level,collection/lang,nl_BE/)

VVF-Westkust bezoekt het Departementsarchief in Rijsel

door Joeri STEKELORUM, voorzitter

Op zaterdag 19 april was onze afdeling te gast in de "Archives Departementales du Nord". Samen met zes deelnemers van de VVF-afdeling Westhoek, vertrokken acht van onze leden, onder leiding van voorzitter Joeri Stekelorum, bij ochtenddauw naar Rijsel. Na een tussenstop te Poperinge, voor het samenkomen met de leden van VVF-Westhoek, waren we nog geen drie kwartier later in de Rue Saint-Bernard 22 te Lille.

We werden hartelijk onthaald door Michel Vangheluwe, *attaché de conservation*, die zich uitgebreid verontschuldigde voor het feit dat hij geen Nederlands spreekt. Voor de deelnemers was dit uiteraard geen probleem.

Ons bezoek startte iets voor 10 uur bij de onthaalbalie in de ruime en mooi ingerichte inkom van het gebouw. In een nabijgelegen conferentie- en expositiezaal, waar geregeld voordrachten plaatsvinden, konden we kennis maken met de plannen voor de nieuwe opslagruimte die men er binnenkort zal bouwen. Volgens een totaal nieuw concept, zullen over acht verdiepingen verspreid zo'n 80 kilometer archieven kunnen bewaard worden, in heel wat betere omstandigheden dan we later tijdens het bezoek zouden vaststellen.

Ons bezoek zou verder gaan *achter de coulissen*. In de personeelsruimte werden we door onze gids wegwijs gemaakt in een aantal cijfers over het archief. Zo kwamen we te weten dat 50 personeelsleden zorgen voor heel wat binnenkomend archief, de verwerking, het uitlenen aan het publiek, het beantwoorden van schriftelijke inlichtingen enz. Ook kregen we een snelcursus over de Franse archiefwetgeving. Belangrijk hierbij om te onthouden is dat de grootte van de gemeente een belangrijke rol speelt bij het deponeren van de gemeentelijke archieven: gemeenten met minder dan 2.000 inwoners moeten hun archief deponeren in het Departementsarchief. Grote steden (Rijsel, Duinkerke, Douai, enz.) hebben meestal hun eigen stadsarchief; probleem zijn de gemeenten van meer dan 2.000 inwoners. Daar wordt volgens onze gids soms nogal slordig met de archieven omgesprongen, ondanks inspectie vanuit het Departementsarchief. Deze inspectie zorgt ervoor dat elke keer een nieuwe burgemeester aantreedt in een gemeente, de bestaande inventaris wordt overlopen. Een kopie van deze inventaris bevindt zich op het Departementsarchief, zodat je daar steeds kan informeren of een bepaald stuk in een bepaalde gemeente aanwezig is.

Een andere belangrijke inspanning die men momenteel levert is de opsporing van archieven van notarissen, die men stelselmatig in het departementsarchief probeert binnen te halen ter bewaring.

De volgende ruimte die we mochten betreden, was de zaal waarin de triage wordt gedaan van de binnenkomende stukken. Hier wordt eigenlijk wetenschappelijk werk verricht: de mensen die hiervoor instaan komen als eerste, en soms als enige, in aanraking met soms niet-geordend archief en weten dus perfect wat in een bepaald fonds aanwezig is. Hier worden ook de inventarissen opgemaakt. Wat opviel was een toestel waarmee archiefstukken worden gestofzuigd: een staaltje van techniek !

We werden op onze tocht gewezen op een afgesloten ruimte, de **kluis**, waarin de meest precieuzen stukken uit de collectie van het archief worden bewaard waaronder de geboorte-akte van Charles de Gaulle en een document uit 800. Deze stukken worden enkel elk jaar tentoongesteld op de zgn. *Jour du Patrimoine* (september).

De enige geklimatiseerde ruimte in het archiefdepot was onze volgende plaats, nl. deze waar kaarten en plannen (waarvan de oudste dateert van 1560) worden bewaard, waaronder een volledige reeks van Napoleontische kadasterplannen.

Twee verdiepingen hoger werd ons de depotruimte getoond, waar we zelf konden vaststellen dat de huidige bewaaromstandigheden volledig ondermaats zijn en zelfs niet brandveilig. De verdiepingen en eigenlijk ook de rekken waarin de documenten worden bewaard rusten immers op metalen pijlers die van beneden tot boven één geheel vormen.

In de depotruimte werden we wegwijs gemaakt in het klasseringsstelsel dat in de Franse archieven wordt gebruikt (zie kader hieronder).

Onze volgende stopplaats was de zaal, aanleunend bij de leeszaal, waar de archiefinventarissen worden bewaard. Zij geven toegang tot de miljoenen documenten die in het ADN worden bewaard. Wie iets wil zoeken en een document opragen, komt eigenlijk eerst hier terecht om zich wat te oriënteren.

Via de ruime en totaal vernieuwde leeszaal met meer dan honderd zitplaatsen, komen we terecht in de zaal waar de microfilms (burgerlijke stand en parochieregisters o.a.) kunnen geraadpleegd worden. Daarnaast zijn er ook een 30-tal computerterminals waarop digitale informatie kan geconsulteerd worden.

Volgende zaken zijn daarop momenteel beschikbaar, en zullen **tegen einde 2008 ook op het internet worden geplaatst:**

- ✘ Tienjaarlijkse klappers op de burgerlijke stand van alle gemeenten van het departement Nord;
- ✘ Kadasterplannen
- ✘ De volkstelling van 1906
- ✘ Militieregisters – alfabetische tabellen en inschrijvingsregisters
- ✘ enz

Alle deelnemers konden hier reeds volop hun genealogisch hartje aan ophalen.

Klokslag 12 uur konden we met een goed gevoel het archief verlaten, na een bedanking door de voorzitter van onze ervaren gids. We konden overigens ook nog wat documentatie naar huis meenemen.

In Poperinge sloten we de dag af van met een lekkere lunch in 't Belfort. Afspraken werden gemaakt om zeker nog eens naar Rijsel af te zakken.....

Om je weg te vinden in de Franse archieven, is het belangrijk het systeem van klassemment te kennen. Zo duidt een letter de serie aan. Binnen elke serie bestaan er sous-series. Dit wordt aangeduid met een of meerdere cijfers voor de letter. In volgende nieuwsbrief hierover meer.

Rita Mulier heeft voorouders in de Westhoek

door Joeri STEKELORUM, voorzitter

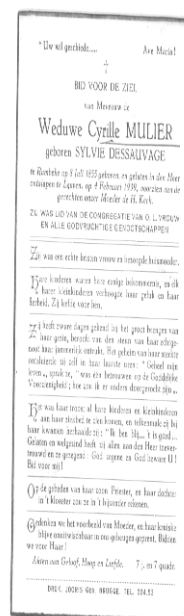
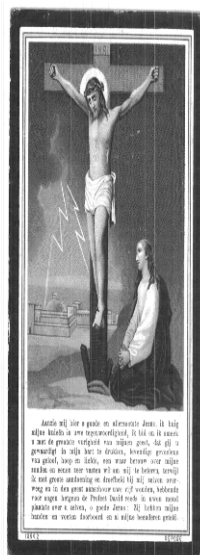
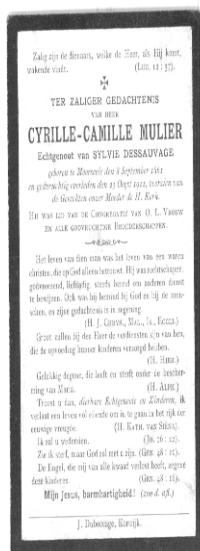
Op de volgende bladzijde brengen wij de kwartierstaat van Rita Mulier. Deze belangrijke dame heeft haar voorouders in de Westhoek. Zij was medestichtster en lange tijd ook voorzitter van het Vrouwen Overleg Comité (VOK), kern van de Vrouwenbeweging in Vlaanderen. Van 1991 tot 1996 was zij de eerste emancipatieambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap.

Rita Mulier verkreeg de titel van barones, ten persoonlijke titel (dus niet erfelijk) in 2002. Zij kreeg die adellijke gunst als 'medestichtster en ex-voorzitter van het Vrouwen Overleg Komitee (VOK) en motor van de vrouwenbeweging in Vlaanderen'. Voor Mulier heeft deze erkenning een symboolwaarde voor de vrouwenbeweging: 'De resultaten van onze gezamenlijke strijd worden door het land waardevol bevonden. En dat is nieuw, vooral nu onze eretitel 'feminist' voor velen een scheldwoord is geworden.'

In 1999 schreef Rita Mulier een autobiografie onder de titel *Dwars en loyaal. Een getuigenis over veertig jaar engagement*, die verscheen bij Van Halewyck in Leuven.

Zij is de schoonzuster van ons bestuurslid Gaby Van Canneyt.

Hieronder de bidprentjes van de grootouders van Rita Mulier.

Kwartierstaat van Rita Mulier

Kwartierstaat van Rita Mulier																																																
	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63																
5	Petrus Josephus Milier ° Oekene, 29-04-1768 + Izegem, 30-03-1855				Joannes LEFEBVRE ° Wasquehal (F), 28-06-1775 + Mons en Pevele, 17-05-1852				Petrus Josephus Dessauvage ° Tourcoing (F), 09-01-1771 + Rumbeke, 07-10-1838				Martinus Maes ° Zwevegem, 27-03-1773 + Zwevegem, 21-08-1869				Joannes Vanwalleghem ° Tielt, 10-12-1780 + na 1850				Joannes Debrabandere ° Tielt, 20-11-1793 + Tielt, 10-03-1854				Ghyselen Joannes Baptista ° Steenkerke, 11 nov 1794 + Alveringem, 4 aug 1874				Joncheere Petrus Franciscus IV ° Ramskapelle, 18 jul 1796 + Veurne, 6 maa 1867																			
	X				X Erquinghem, 14-08-1808				x Rumbeke, 19-05-1800				X Helkijn, 09-09-1812				X Tielt, 22-08-1812				X Dentergem, 28-05-1824				x Alveringem, 15 okt 1823				x Lampernisse, 1 jun 1825																			
	Rosa Dejonghe ° St.-Eloois-Winkel, 16-10-1775 + Izegem, 01-12-1822				Marie C.J. Darlins ° Erquinghem le Sec, 15-08-1784 + Moorsele, 05-06-1851				Anna Theresia Vinckier ° Rumbeke, 15-06-1771 + Rumbeke, 17-01-1848				Carolina Vandeputte ° Helkijn, 23-02-1784 + Zwevegem, 02-11-1870				Rosalia Dejoncheere ° Egem, 17-12-1791 + Tielt, 10-11-1824				Brigitta Van Parys ° Dentergem, 10-01-1805 + Schuiverskapelle, 10-11-1888				Debruyne Constantia Coleta ° Vinkem, 4 dec 1798 + Alveringem, 16 jun 1874				Mesdach Anne Therese ° Lampernisse, 12 mei 1804 + Pervijze, 14 okt 1878																			
	16			17	18			19	20			21	22			23	24			25	26			27	28			29	30			31																
4	Jean Louis Muylier ° Izegem, 18-04-1814 + Moorsele, 26-02-1901				Amelia Josepha Lefebvre ° Moorsele, 16-11-1815 + Moorsele, 01-10-1882				Petrus Dessauvage ° Rumbeke, 08-11-1810 + Rumbeke, 24-03-1899				Francine Maes ° Zwevegem, 08-07-1824 + Rumbeke, 17-09-1906				Vanwalleghem Constantinus ° Tielt, 18-01-1819 + Zonnebeke, 14-05-1896				Debrabandere Maria Ludovica ° Tielt, 22-06-1825 + Zonnebeke, 25-02-1911				Ghyselen Ludovicus ° Alveringem, 25 jan 1835 + Roeselare, 5 mei 1921				Joncheere Rosalia Francisca ° Veurne, 17 aug 1836 + Kortrijk, 16 apr 1912																			
	X Moorsele, 02-11-1842				X Zwevegem, 24-09-1851				X Tielt, 30-09-1854				X Veurne, 19 jul 1871																																			
	8							9	10							11	12							13	14								15															
3	Mulier Cyriel ° Moorsele, 08-09-1861 + Kortrijk, 23-08-1911								Dessauvage Sylvia ° Rumbeke, 08-07-1855 + Leuven, 04-02-1939								Vanwalleghem Cyrillus Camillus ° Zonnebeke, 25 mei 1866 + Ieper, 7 apr 1948								Ghyselen Elisabeth ° Stavele, 8 jun 1872 + Ieper, 29 jun 1949																							
	x Rumbeke, 22-11-1888								X Stavele, 13-04-1896																																							
	4															5	6																	7														
2	Mulier Arthur Octaaf Lodewijk ° Kortrijk, 25 maart 1892 + Kortrijk, 01-10-1979																Van Wallegem Marguerithe ° Gistel, 20-02-1898 + Kortrijk, 23-02-1980																															
	X Roeselare, 15-06-1921																																															
	2																																		3													
1	Mulier Rita ° Kortrijk, 24-06-1934																																															

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde afdeling Westkust

Wat niet volstrekt zeker is, kan altijd onwaar blijken (DESCARTES)

jrg. 8 nr. 3

driemaandelijke NIEUWSBRIEF

juli - augustus - september 2008

Afgiftekantoor 8630 Veurne P309454

Verantwoordelijke uitgever: Joeri Stekelorum, Houtsaegerlaan 33, 8670-Koksijde

Webstek: <http://www.vvf-westkust.be>

e-mail : vfwestkust@advalvas.be

België-
Belgique
P.B.-P.P.
8630 VEURNE

BC 5831

Bestuur:

Joeri Stekelorum voorzitter
Hilon Vanleenhove secretaris
Marc Derudder penningmeester

André Baert: bibliothecaris
Jef Cailliau: alg. expertise, auteur
Willy Moons: redacteur

Leden

Johny Vanheste: archivaris
Gaby Van Canneyt, Redgy Vermote,
Dirk Cailliau, Chantal Loones.

IN DIT NUMMER

- Middelnederlandse benaming voor de maanden p. 26
- Tijdtafel (10) p. 27-29
- Goed om weten p. 29
- Wegwijs in Franse archieven p.30
- Verzameling bidprentjes "Fonds Lams" beschikbaar in ons archief p. 31
- Pieter Donche en de kwartierstaat van Arthur Mergelinck p. 32
- De Orde van Malta in Wulpen p. 33-34
- Wie is Rosalie Maria Billoot + kwartierstaat p. 34-35

Hoe word ik lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ?

Je stort het jaarlijkse lidgeld (€32 als gewoon lid, € 48 als steunend lid, minimum €80 als bechermend lid) op rekening 414-1171221-79 van VVF Antwerpen-Merksem. Ieder lid ontvangt maandelijks het tijdschrift "Vlaamse Stam". De leden kunnen ook de uitgaven aan goedkopere tarieven verkrijgen (zie omslag "Vlaamse Stam"). Alle briefwisseling in verband met lidmaatschap, bemiddeling, familieverenigingen, heraldisch college, enz.: Centrum voor Familiegeschiedenis VVF, Van Heybeeckstraat 3 in 2170-Antwerpen-Merksem, tel. 03-646.99.88.

GENEALOGISCHE AGENDA

Alle activiteiten hebben plaats in het lokaal van VVF-Westkust, Veurnelaan 109, 2de verdieping, Sint-Idesbald-Koksijde.

- Het VVF-documentatiecentrum in het lokaal Veurnelaan 109, is open elke zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur.
- 4 oktober, 14-17 uur : Vrijtijdsmarkt in het casino van Koksijde met deelname van VVF-Westkust.
- Bezoek aan het provinciaal archief in Brugge op vrijdag 24 oktober om 14 uur. Afspreken met voorzitter Joeri Stekelorum op 058-52 04 61 of e-mail naar stekelorum@skynet.be
- Zie ook rubriek "Goed om weten" in deze nieuwsbrief.

Uitgaven VVF-Westkust

- **Driemaandelijke nieuwsbrief.**

Gratis postabonnement voor VVF-leden arrondissement Veurne-Diksmuide. Jaarabonnement per post €4 voor niet-leden. Per e-mail gratis voor wie zich aanmeldt op **e-mail : vfwestkust@advalvas.be**

Alle betalingen door overschrijven op 979-2656699-68 van VVF-Westkust in Koksijde.

Middel nederlandse maandbenamingen

door de redactie

De naam van de maanden is sinds Karel de Grote tot op heden geëvolueerd. Vooral de Middel nederlandse benamingen kunnen verrassen alhoewel zij nauw verwant zijn met de oude Vlaamse benaming. Vaak is de naam gelinkt aan een bezigheid die door onze voorouders op dat tijdstip diende te gebeuren. In de kunst van de middeleeuwen werden de maanden ook vaak uitgebeeld door zo'n bezigheid. Zo is februari de maand waarin hout wordt gesprokkeld en is het dus de Sprokkelmaand. Onderstaande lijst helpt klaarheid te brengen voor hen die oude documenten willen lezen en begrijpen. Er bestaan nog veel kalenders in andere culturen en godsdiensten met eigen namen voor maanden, zelfs een eigen tijdrekening. Denk maar aan de Franse Republikeinse Kalender, de Joodse kalender, enz.

Moderne Romeinse benaming	Maandnaam Karel de Grote	Middel nederlandse benamingen	Vlaamse naam	Verklaring oude benaming
Januari Janus = romeinse god	Wintar- manot	Laumaent, Loumaert, Lauwe, Louwe, Hardemaent Kluchmaent, looimaent, Ijsmaent	Louwmaand	Louw is verbastering van looi, looien van dierenhuiden.
Februari Februus = Etruskische god	Hornung	Sporckel, Sporkele, Sporkelmaent, Sporkille, Spuercle, Selmaent, Sulle, Selle, Zille, Alse men keersen draecht, Akkermaent	Sprokkelmaand	Hout sprokkelen. Sporkelen = springen, de maand die verspringt in een schrikkeljaar. Bij Romeinen de eerste maand vh jaar: latijn february of zuiveringsmaand
Maart Mars = god Romeinen	Lezin-manot	Maerte, Mairte, Meerte, Marte, Mertmaent, Dorremaent, Lentemaent, Akkermaent	Lentemaand	Mars was god van de natuur, van de vegetatie. Dit was bij Romeinen de eerste maand.
April	Ostar-manot	Aprille, Hoymaent, Grasmaent, Paesmaent, Pril	Grasmaand	Latijn aperire = openen
Mei Maya= god Mercurius	Wuni-manot	Mey, Meynaert, Wonnemaent, Bloeimaent	Bloeimaand Mariamaand	Maya = moeder v Mercurius
Juni Juno = god Romeinen	Brach-manot	Wedemaent, Weemaent, Weudemaent, Wodemaent, Braeckmaent, Arenmaent, Weitmaent	Zomermaand Weidemaand Braammaand	Juno : beschermgodin vd vrouw, huwelijk, geboorte
Juli = Julius = geboortemaand Julius Cesar	Hovi-manot	Hoymaent, Hoeymaent, Hooymaent	Hooimaand Vennemaand	Venne = fenne = weide
Augustus Eerste keizer Romeinen	Aran-manot	Oegstmaent, Ougstmaent, Oest, Ouxt, Bouwmaent, Arenmaent, Weitmaent	Oogstmaand	Oogst is afgeleid van Augustus
September Septem = latijn zeven.	Bittu-manot	Pietmaent, Gheerstmaent, Spelmaent, Evenemaent, Herfstmaent, Pickmaent, Havermaent, Russelmaent, Gillismaent	Herfstmaand	Was voor Romeinen de zevende maand, nu de negende. Russel = reuzel = vet van slachten dieren
Oktober Octo = latijn vr acht	Widume- manot	Aerselmaent, Arselmaent, Arsmaent, Wijnmaent, Havermaent, Saetmaent, St.-Baafsmaent Zaaimaent	Zaaimaand Wijnmaand	Zaaien winterkoren. Was voor Romeinen de achtste maand
November Novem = latijn voor negen	Herbist- manot	Smeermaent, Smeremaent, Slachtmaent, Horemaent, Windmaent	Slachtmaand Smeermaand	Op boerderij varken slachten. Voor de Romeinen de negende maand.
December Decem = latijn voor tien	Heilod- manot	Hoornmaent, Horemaent, Hoernmaent, Heren Maent, Christmaen, Duystermaent, Smeermaent, Kerstmaent, Sint- Andreasmaent, Wintermaent, Joelmaent	Wintermaand Kerstmaand	Voor de Romeinen de tiende maand.

In 1815 is het Frankrijk van Napoleon definitief verslagen in Waterloo en het Congres van Wenen bundelt België en Nederland tot een bufferstaat tegen Frankrijk: het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden met Willem I van het huis Oranje-Nassau als koning. De landbouw en de handel herleven en bereiken een ongekennde bloei. De Nederlandse taal – door de Fransen verboden - wordt in ere hersteld, alsook de eredienst. Het lijkt een zorgeloze tijd maar onderhuids woedt een politieke strijd tussen België en Nederland. Twee landen zomaar aan mekaar hechten lijkt logisch maar zorgde in dit geval voor ernstige problemen. Bovendien richt Willem I het land in als een constitutionele monarchie waarin de koning grotendeels alleen de scepter zwaait, en niet als een parlementaire monarchie. Die frustraties barsten open in 1830 en leiden tot een onafhankelijk België.

- **1813** : De burcht, het machtige kasteel van de graaf in het stadspark van Veurne wordt duizend jaar na de oprichting openbaar verkocht en afgebroken en de gronden worden tuinen. Voordien was dit slot het wethuis (stadhuis en gerecht) en later de arrondissementsrechtbank en tuchthuis (gevangenis).

Willem I, “de koperen konink” van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden.

- **1814** : Op 29 maart, nog voor het Congres van Wenen de grenzen van het nieuwe Nederland heeft vastgelegd, wordt de grondwet in het Noorden herwerkt en goedgekeurd.
- **1814** : Op 21 juni leggen de “8 artikelen van Londen” de vereniging vast van Nederland en België, die - aldus de tekst – zullen versmelten in een “réunion intime et complète”. Met “réunion” wordt verwezen naar de tweede helft van de 16de eeuw toen de XVII Provinciën al een staatkundig geheel vormden om zich te verzetten tegen een Spaanse overheersing.
- **1814** : Op 1 augustus aanvaardt Willem I de soevereiniteit over België. Het straatvolk in Brussel noemt hem “de koperen konink” omdat hij bij zijn inhuldiging in Brussel op 21 september 1815 slechts koperen munten rondstrooide in plaats van zilveren en gouden.
- **1814** : Met de afscheiding van Frankrijk ging voor België een enorm afzetgebied verloren. Het land

tuimelde dan ook in een erge economische crisis, ondermeer door scherpe concurrentie vanuit een technisch sterk ontwikkeld Engeland. Willem I

slaagde er in het industrieland België en het handelsland Nederland tot samenwerking te leiden en een industriële revolutie op gang te brengen die vooral in België slaagde.

- **1815** : In maart herwerkt de Commissie van Tweeëntwintig – 11 Noord- en 11 Zuidnederlanders – nogmaals de nieuwe grondwet voor het thans verruimde Koninkrijk der Verenigde Nederlanden, dit om tot een gemeenschappelijke constitutie voor Noord en Zuid te komen. Hierin bezit de koning de uitvoerende en rechterlijke macht en een groot deel van de wetgevende wat hem erg wordt aangewreven. De Staten-Generaal bestaat uit twee kamers. De leden van de Eerste Kamer worden door de koning voor het leven benoemd. Die van de Tweede Kamer – 55 Noord- en 55 Zuidnederlanders (evenveel niettegenstaande België 3,2 miljoen inwoners had tegenover 2 miljoen in Nederland) – worden langs de Staten-Provinciaal verkozen die ook een deel van de wetgevende macht krijgt. De ministers leggen verantwoording af aan de koning en niet aan de kamers. De persoonlijke vrijheid, de vrijheden van eigendom, godsdienst en drukpers worden erkend. Het land wordt ingedeeld in 17 provinciën en Brussel en Den Haag zullen om het jaar als hoofdstad fungeren.
- **1815** : In april aanvaardt Nederland die herwerkte grondwet; België verwerpt ze vooral onder druk van de bisschoppen die de katholieke godsdienst verdedigen tegen de protestantse vorst. Willem I dreigt zelfs bisschop de Broglie van Gent te ontslaan maar uiteindelijk wordt een herderlijke brief van alle bisschoppen verspreid. Het verzet gaat ook tegen de uitsluiting van de geestelijkheid in de Staten Provinciaal.
- **1815** : Bij tractaat van 31 mei worden de grenzen van het nieuwe Koninkrijk der Verenigde Nederlanden vastgelegd.

- **1815** : In augustus lossen de Nederlanders het probleem van de grondwet op door wat men in Belgische pamfletten smalend “arithmétique néerlandaise” (Hollandse rekenkunde) noemde. Daarvoor benoemt de koning 1604 notabelen – één op 2000 inwoners uit alle standen van de maatschappij. Zij moeten stemmen over de grondwet. Van de 1323 opgekomen notabelen keuren slechts 527 de wet goed tegen 796 afkeuringen, waarvan 126 om godsdienstbezwaren. De meerderheid der Vlamingen had ze verworpen, de meerderheid der Walen aangenomen. Willem I telde dan de 126 bezwaarmakers en de 281 afwezigen bij de voorstemmers op wat een meerderheid opleverde van 934 stemmen tegen 670. En daarmee was de nieuwe grondwet goedgekeurd.

	Voor	Tegen
Brussel (Dijle)	40	45
Leuven „	30	24
Nijvel „	12	25
Gent (Schelde)	10	70
Oudenaarde „	20	37
Dendermonde „	24	56
Eecloo „	13	5
Brugge (Leie)	26	39
Veurne „	4	12
Ieperen „	geen	50
Kortrijk „	2	71
Antwerpen (Beide Nethen)	geen	59
Mechelen „ „	5	33
Turnhout „ „	1	34
Bergen (Jemmapes)	32	36
Doornik „	9	75
Charleroi „	20	20
Namen (Sambre en Maas)	1	31
Dinant „ „ „	15	geen
Marche „ „ „	12	10
Maastricht (Nedermaas)	39	12
Hasselt „	25	7
Roermond „	33	geen
Luik (Ourthe)	38	31
Hoë „	11	14
Verviers „	32	geen
Luxemburg (Wouden)	35	geen
Neufchâteau „	27	geen
Diekirch „	11	geen
	<u>527</u>	<u>796</u>

Van de 1604 Belgische notabelen die in augustus 1815 opgeroepen waren om te stemmen over de nieuwe grondwet bleken slechts 1323 gestemd te hebben waarvan 527 voor en 796 tegen. In de tabel hierboven de stemmen voor en tegen per arrondissement. Hierop paste koning Willem I zijn Hollandse rekenkunde toe om de grondwet toch goed te laten keuren.

Heerwillemskapelle en Zoutenaie en – nogal opvallend – in Koksijde. In 1837 start boekbinder-schoenmaker Carolus Vandenbussche de eerste school in Koksijde.

- **1819** : Willem I vaardigt een koninklijk besluit uit waarbij vanaf 1 januari 1823 het Nederlands de enige officiële taal is in de Vlaamse provinciën. In 1822 geldt hetzelfde voor de twee Vlaamse arrondissementen van de provincie Brabant, nl. Brussel en Leuven. Die maatregel kreeg veel tegenstand van de verfranste aristocratie en van de ambtenarenstand.
- **1819** : Willem I liet tal van kanalen graven zoals het kanaal Gent-Terneuzen (1819-1827) waardoor Gent een zeehaven werd, en het kanaal Brussel-Charleroi (1827-1830). Het hielp de economische groei maar algemeen genomen bleef de toestand slecht.

- **1815** : Niet zozeer de ondemocratische grondwet misnoegt de Belgen, maar zij was wel het middel om het algemeen misnoegen te uiten. Er was ook de afstand tussen het calvinistische-protestantse Nederland tegenover het katholieke België en de onvoldoende vertegenwoordiging van het Zuiden in de Staten-Generaal in verhouding tot de bevolking van 2 miljoen Nederlanders tegenover 3,2 miljoen Belgen. Maar vooral de eenmaking van de schulden van beide landen verwekte wrevel omdat de schulden van Nederland 589 miljoen gulden bedroegen tegenover slechts 27 miljoen voor België.

- **1816** : Vooral de onderwijspolitiek van Willem I was uitnemend. Hij richt 4000 kosteloze lagere scholen op om de ongeletterdheid te weren. In 1825 waren er in België nog 228.000 die lezen noch schrijven konden tegenover slechts 12.000 in Nederland. In 1816 richtte de koning ook zeven athenea, kreeg Lier een normaalschool en Gent, Leuven en Luik een rijksuniversiteit. Bovendien werd de onderwijstaal het Nederlands. Wel kante Willem I zich tegen het vrije onderwijs georganiseerd door de geestelijkheid.

- **1817** : Ook de gouverneur van West-Vlaanderen laat de toestand van het onderwijs in de provincie onderzoeken en hieruit blijkt dat slechts één gemeente op zeven een basisschool had. In Veurne-Westkust was er geen onderwijs in De Moeren, Oeren, Sint-Rijkers 's

- **1828** : Tussen katholieken en liberalen ontstaat een “monsterverbond” dat zich kant tegen alle grieven veroorzaakt door het beleid van Willem I. Perscampagnes en petitie zijn schering en inslag. Louis De Potter, journalist en Bruggeling met voorouders uit de Westhoek, wordt veroordeeld voor een persdelict.
- **1829** : De Tweede Kamer verwerpt de begroting van de staat als een demonstratie tegen de koning.
- **1830** : Tweede proces tegen Louis De Potter. Willem I matigt de perswet, de taalbesluiten en de richtlijnen tegen het vrij onderwijs. In juli is er oproer in Parijs waarvan gensters overwaaien naar Wallonië en naar Brussel waar de opera “De Stomme van Portici” wordt opgevoerd. Met de aria “Amour sacrée de la Patrie” geraken de gemoederen op 25 augustus oververhit en begint de Belgische omwenteling. En daarmee zijn we belang in de recente geschiedenis van dit land en stoppen we deze reeks.

(Slot)

Goed om weten

door de redactie

- Wie recent een publicatie maakte van een familiegeschiedenis of –stamboom uit de regio Veurne-Westkust kan deze propageren door ons een korte inhoud te bezorgen die wij dan in dit ledenblad publiceren. De volledige publicatie schenken voor ons archief mag ook.
- Wie een interessant artikel kan schrijven of ergens op de kop tikken om deze nieuwsbrief nog meer waarde en inhoud te geven aarzel niet de redactie te contacteren. Ook een goeie kwartierstaat met minstens vijf generaties van een in de regio verspreide familie is welkom.
- Activiteiten van de vriendenkring van het Veurns archief :
Bezoek aan de Boekentoren van de Rijksuniversiteit Gent en thematische stadswandeling *Van Badstoven tot Glazen Straatje*. Datum: vrijdag 26 september 2008. Vervoer: we reizen met de trein en genieten van het voordeel van een groepsticket. (65+-ticket niet van toepassing). Opstapplaatsen: station Veurne: 7 u 55; station Diksmuide: 8 u 15. Deelnameprijs: leden VVA €33; niet-leden: €34.
Spreekbeurt door Jan Laplasse Burgers in verzet. Datum: vrijdag 7 november 2008 om 20 uur. Locatie: VormingPlus, Pannestraat 142, Veurne. Toegangsprijs: leden VVA gratis; niet-leden: €3. Meer info en inschrijving bij Maurits Timperman, t. 058/31.25.49 of e-adres: maurits.timperman@pandora.be
- Wie problemen heeft met Franstalige teksten, oud-Vlaamse schrijfwijze van gemeenten in Noord-Frankrijk, vertaling van beroepen en dergelijke meer kunnen we een leerrijke site op het internet aanbevelen. Surf naar <http://pw1.netcom.com/~proussel/pages/noms_flamands.htm>
- Als je Liezaard als plaatsnaam tegenkomt in een tekst ga dan niet zoeken bij gemeenten. De “Lezaars” of “Liezaars” was voor de Vlaamse IJslandvaarders de Kaap Lizard op de Britse kust ten zuidwesten van Cornwall (de uitstekende “laars” in het zuidwesten van Engeland). De zeilschepen van weleer voeren bij oostenwind via het Kanaal langs Kaap Lizard, rond de gevaarlijke Scilly Eilanden (waar al het Atlantisch scheepvaartverkeer het Kanaal induikt). Dan naar Kaap Clear of het meest zuidelijke punt van Ierland met de Fastnet vuurtoren op de gelijknamige rots. Vandaar zo’n 400 zeemijlen (750 km) naar het eenzame eiland Rockall, een enorme blok rots zo’n 350 km ten westen van de Hebriden, die zomaar uit de oceaan opduikt maar die waarschuwt voor ondiepten rondom. Dan nog eens 450 km tot de kust van IJsland. Bij mooi weer volgden de vissers door de Noordzee de oostkust van Groot-Britannië tot in het noorden waar ze door de pas Pentland Firth voeren tussen Schotland en de Orkney Eilanden. Vandaar ofwel rechtstreeks ofwel via de Faeroe Eilanden naar IJsland. Deze laatste route werd door de motorschepen altijd gebruikt.
- In alle stilte zou er een wet op komst zijn die de naamgeving bij de geboorte grondig zou wijzigen. Al ruim vijf jaar geleden dienden tien vrouwelijke kamerleden een wetsvoorstel in waarbij artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek fundamenteel gewijzigd zou worden. Zij beriepen zich hiervoor op de principiële gelijkheid tussen man en vrouw. Het wetsvoorstel komt hierop neer dat elk kind geboren uit twee bekende ouders voortaan de familienaam van beide ouders krijgt, in alfabetische volgorde geplaatst. Als de ouders het anders willen moeten ze een verklaring afleggen waarbij ze kunnen kiezen tussen vier mogelijkheden: de naam van de vader, de naam van de moeder, de naam van de vader en de moeder, de naam van de moeder en de vader. Overigens bestaat een dergelijke variatie al in verscheidene Europese landen. Voor genealogisch onderzoek is dergelijke verandering een bijkomende moeilijkheid. Maar ook die nieuwe uitdaging zullen we nog wel aankunnen.

Wegwijs in Franse archieven

door Joeri STEKELORUM, voorzitter

Om je weg te vinden in de Franse archieven, is het belangrijk het systeem van klassemment te kennen. Zo duidt een letter de serie aan. Binnen elke serie bestaan er sous-series. Dit wordt aangeduid met een of meerdere cijfers voor de letter. In de hiernavolgende folderafdruk meer hierover.

Vous pouvez faire vos demandes de communication à l'avance par téléphone, fax ou mél. Pour la permanence du samedi, il faut commander vos documents (exceptés les microfilms) au plus tard le vendredi avant le jour de consultation à 14h30.

N'oubliez pas de vous munir d'une pièce d'identité officielle qui vous permettra de vous inscrire en tant que lecteur des Archives départementales du Nord et obtenir un numéro de lecteur, sésame pour la consultation des documents et ouvrages du service.

Pour nous rejoindre de la gare, en métro, prendre :
→ la ligne 1, direction C.H.R., descendre à « Porte des Postes », sortie Boulevard de Metz), suivre le Boulevard de Metz jusqu'à la rue Saint-Bernard (2e rue à droite) ;

→ ou la ligne 2, direction Saint-Philibert, descendre à « Montebello », traverser le Boulevard Montebello puis suivre la rue d'Iéna jusqu'à la rue Saint-Bernard (1re rue à gauche).

En voiture, par le périphérique sud :
→ direction Dunkerque, sortie 4 « Faubourg de Béthune-Centre hospitalier », tourner à droite au 1er feu direction centre-ville, tourner à droite au 2e feu, Boulevard de Metz jusqu'à la rue Saint-Bernard (à gauche au 2e rond point) ;
→ direction Paris, sortie « Port fluvial - Lille centre », à droite Boulevard de la Moselle, tout droit Boulevard de Metz.

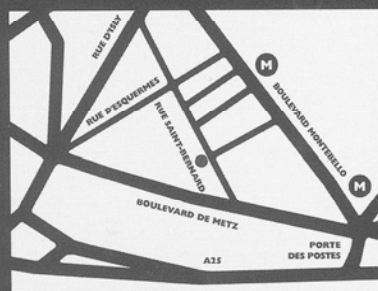
ArChIvEs
DÉPARTEMENTALES
Du NORD

22, rue Saint-Bernard - 59000 Lille
tél. : 03 20 85 31 50 / fax : 03 20 85 31 69
mél : archivedep@cg59.fr / site : cg59.fr

Heures d'ouverture :
du lundi au jeudi 9 h-17 h
le vendredi 9 h-16 h
le samedi (permanence) 9 h-12 h

Fermeture annuelle : 1re quinzaine de juillet

Cadre de classement des ARCHIVES DÉPARTEMENTALES DU NORD

ARCHIVES PUBLIQUES

Archives anciennes (antérieures à 1790)

- B** Cours et juridictions
- C** Administrations provinciales
- D** Instruction publique, sciences et arts
- E** Féodalité, communes, bourgeoisie, familles
- G** Clergé séculier
- H** Clergé régulier

Archives de la Révolution (1790-1800)

- L** Administrations et tribunaux révolutionnaires

Archives modernes (1800-1940)

- K** Lois, ordonnances, arrêtés
- M** Administration générale, économie
- N** Administration et comptabilité départementales
- O** Administration et comptabilité communales
- P** Finances, cadastre, postes
- Q** Domaines, enregistrement, hypothèques
- R** Affaires militaires, organismes de temps de guerre
- S** Travaux publics et transports
- T** Enseignement, affaires culturelles, sports
- U** Justice
- V** Cultes
- X** Assistance et prévoyance sociales
- Y** Établissements pénitentiaires
- Z** Sous-préfectures, dons et legs

Archives contemporaines (depuis le 10 juillet 1940)

- W** Archives administratives et judiciaires

Toutes périodes

- E** État civil, notaires
- E-dépôt** Archives communales déposées
- H-dépôt** Établissements hospitaliers
- ETP** Établissements et organismes publics

ARCHIVES PRIVÉES

- J** Documents entrés par voie extraordinaire depuis 1944
- Fi** Documents figurés et assimilés entrés par voie extraordinaire
- AV** Documents sonores et audiovisuels

REPRODUCTIONS DE DOCUMENTS D'ARCHIVES

- Mi** Reproductions sous forme de microformes
- Ph** Reproductions sous forme de tirages photographiques
- Num** Reproductions sur support numérique

il existe d'autres cadres de classement réglementaires pour les Archives nationales, communales et hospitalières.

Verzameling bidprentjes “Fonds Lams” beschikbaar in ons lokaal

door Joeri Stekelorum

In vorige nieuwsbrieven hebben reeds uitvoerig bericht over de digitaliseringsprojecten van onze afdeling. Eén daarvan is het scannen van de bidprentjes van het fonds Lams, bewaard in het stadsarchief van Veurne. Deze collectie is nu digitaal te consulteren in ons VVF-documentatiecentrum.

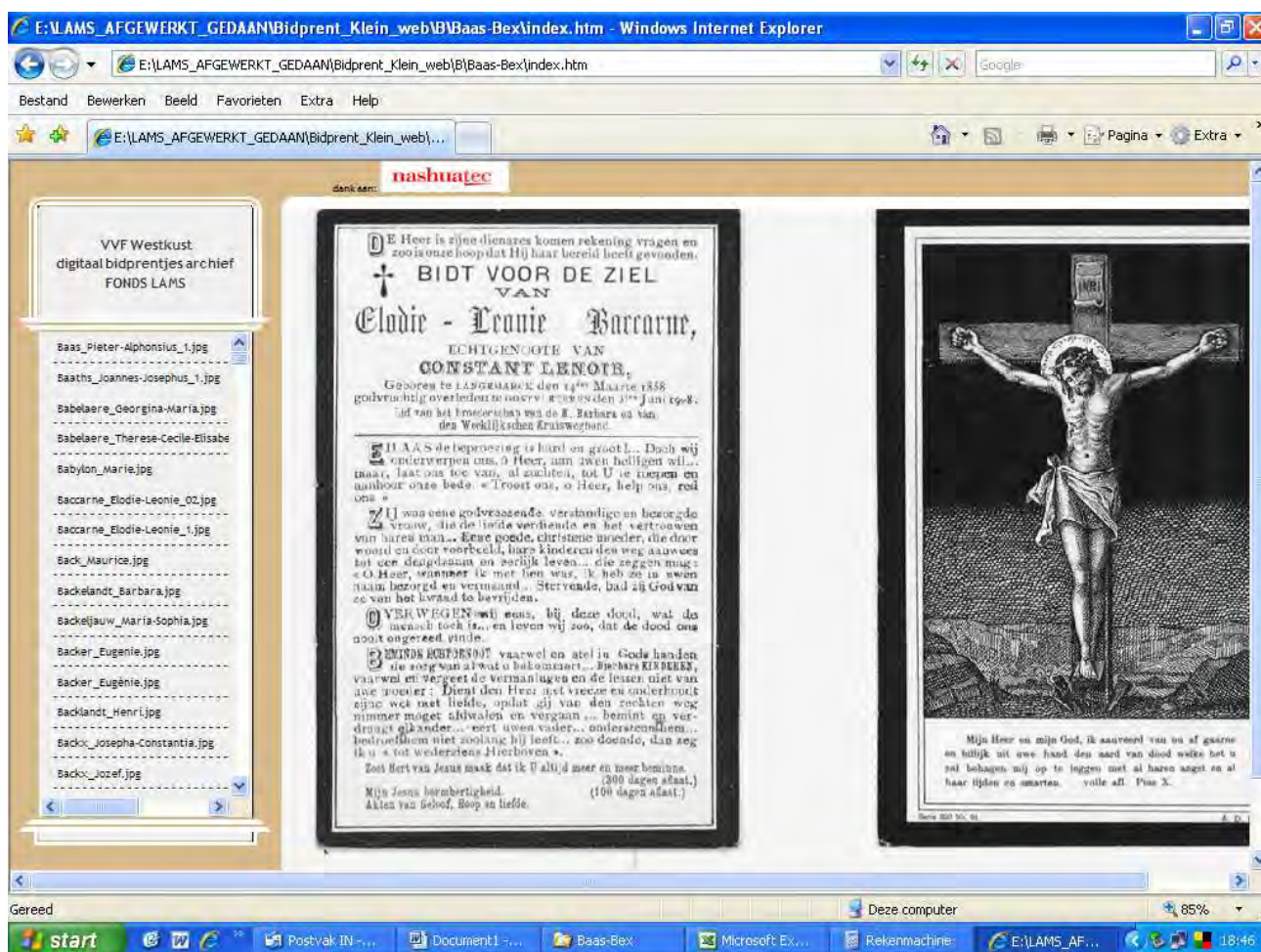
In totaal zijn er zo'n 106.700 bidprentjes digitaal te raadplegen én af te drukken. De bestanden zijn opgesplitst in twee deelblokken, nl. bidprentjes van enkel formaat (66.675) en bidprentjes van dubbel formaat (40.033, een andere 17.118 waren “dubbels”).

Via een gemakkelijke webtoepassing zijn de prentjes in deelbestanden ingedeeld (alfabetisch) en per naam aan te klikken, krijg je het prentje.

Het scherm ziet er als volgt uit:

Links: de lijst met namen van de overledenen

Rechts: beeld van het prentje, zowel voor- als achterzijde.

Elk beeld kan ook afgedrukt worden.

We maken van de gelegenheid gebruik om onze vele vrijwilligers die meewerkten aan dit project nog eens te bedanken: zowel het inscannen als het (thuis) herbenoemen van de bestanden is werkelijk een titatenwerk.

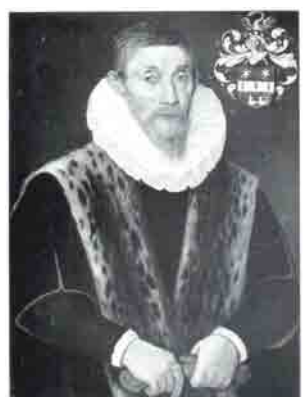
Voor wie interesse heeft om verder mee te werken aan dit digitaliseringsproject kan contact nemen met hilon@vanleenhove.be of de voorzitter stekelorum@skynet.be

We zoeken immers nog vrijwilligers voor het verder bewerken van de ca. 360.000 ingescande bidprentjes van het Fonds Florizoone-Scheirsens !

Pieter Donche en de kwartierstaat van Arthur Merghelynck

door de redactie

Pieter Donche heeft een nieuw werk uit, dit naar aanleiding van 100 jaar overlijden van Arthur Merghelynck en de daaraan gekoppelde tentoonstelling in Beauvoorde en Ieper die nog loopt tot 21 september. Het boek heet: Kwartierstaat Arthur Merghelynck (1853-1908), 800 voorouders in 16 generaties en 31 portretten.

Enkele voorouders van Arthur Merghelynck

Formaat 149 x 210 mm.

141 bladzijden.

40-tal illustraties, waaronder
31 portretten van 1890 tot 1450
diverse stamboomschema's

Het boek kan besteld worden door
storting van **€15** plus **€3** verzendingskosten
(binnen België)

(verzendingskosten Nederland, France: **€6**)

[frais d'envoi]

op rekening

KBC 411-8052581-31

IBAN: BE04 4118 0525 8131

BIC: KREDBEBB

van Pieter Donche, Berchem

met vermelding 'KWS Merghelynck'.

De bijdrage van Arthur Merghelynck in de ontsluiting van historische bronnen van belang voor de genealogieën van families uit westelijk West-Vlaanderen kan nauwelijks overschat worden. Het omvangrijke genealogische fonds dat hij samenstelde (555 manuscripten) en dat thans bewaard wordt in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel in de afdeling handschriften, is een onuitputtelijke bron voor genealogen. De waarde van dit fonds is ook nog sterk toegenomen door de vernietiging - helaas - van het ooit zo omvangrijke en zeer oude archief van de stad Ieper, toen het belfort door Duitse artillerie in brand geschoten werd op 24 nov. 1914.

De genealogie van zijn eigen familie Merghelynck werd al in meerdere publicaties beschreven, maar met zijn kwartierstaat gebeurde dit vreemd genoeg nog nooit. Dit gebeurt met deze publicatie van Pieter Donche nu voor het eerst. De herdenking vormde een uitstekende gelegenheid daartoe.

Van zijn kwartierstaat werden 812 voorouders geïdentificeerd, met voor sommige families uitlopers tot diep in de 15de eeuw. Van 31 voorouders werd een portret teruggevonden. Van de families van de 16 betovergrootouders worden in dit boek ook aparte genealogische overzichten gegeven. Deze schetsen het familiaal milieu waaruit Arthur Merghelynck stamde: families uit stedelijke milieus die zich in de handel of in hun ambacht opwerkten, welstand bereikten en gedurende meerdere generaties stedelijke functionarissen, schepenen en burgemeesters leverden. In de 2de helft van de 18de eeuw bekwam in bijna elk van deze families iemand een adellijke onderscheiding. De stamboomschema's tonen ook de grote verwevenheid aan tussen al deze voorouderlijke families.

De Orde van Malta in Wulpen

door Jef Cailliau en Willy Moons

Heeft Wulpen iets te maken met de Souvereine Militaire Hospitaal Orde van Sint Jan van Jeruzalem, van Rhodos en van Malta (kortweg SMHOM), ook wel kortweg Maltezer Orde of Orde van Malta genoemd? Op het eerste zicht niet alhoewel bekend is dat de orde in de Westhoek verscheidene parochies bezat en dat in Slijpe een commanderie van de orde huisde.

De Souvereine Orde van Malta is een Rooms katholieke ridderorde die zijn oorsprong heeft in de kruistochten. Europese edellieden trokken op pelgrimstocht naar het Heilig Land, en boden bescherming aan andere pelgrims en verzorgden de zieken. Tot op de dag van vandaag is de Orde van Malta een katholieke ridderlijke orde, met de zorg voor zieken en hulpbehoevenden als voornaamste taak, zowel in eigen land als internationaal. Dat gebeurt door leden van de orde en door vrijwilligers die zich inzetten voor de werken van de orde, en deels in samenwerking met andere ridderlijke ordes.

Het wapenschild van de Orde van Malta wordt gekenmerkt door het witte Latijnse kruis en het witte machtpuntige Maltezer kruis.

Oorspronkelijk was deze orde rijk en bezat ondermeer het eiland Malta en diverse eigendommen. Na 1798 werden al deze bezittingen door de Fransen genationaliseerd. Thans heeft ze alleen nog een paleis Palazzo Malta in Rome. Op heden wordt de orde nog erkend als soeverein orgaan volgens internationaal recht door 94 landen.

Dirk van den Elzas, die in 1128 graaf van Vlaanderen werd, schonk de parochiën Slijpe, Wilskerke, Leffinge, Mannekensvere en Stene aan de Ridders van de Tempel of Tempeliers. In 1137 schonk Willem, burggraaf van Sint-Omaars de kerken van Slijpe en Leffinge aan de Tempeliers. In 1171 schonk Filips van den Elzas, opvolger van Dirk en graaf van Vlaanderen van 1168 tot 1191, de gronden die op de zee gewonnen werden in Slijpe, Stene en Mariakerke. Met al deze giften ontstond in Slijpe een commanderie van de Tempeliers of van de Orde van Malta. Die commanderie was afhankelijk van een Duitse priorij.

Naast de Orde van Malta was er ook de Orde van de Arme Ridders van Christus en de Tempel van Salomo, beter gekend als de Orde van de Tempeliers. Dat was eveneens een geestelijke ridderorde, gesticht ter bescherming van de pelgrims naar het Heilig Land. Deze orde was zowel een ridderorde als een kloosterorde, en de ingewijden waren monniken-soldaten. Men noemde hen destijds ook wel eens *de militia van Christus*. Ook deze orde bleef bestaan en de verwantschap met de Orde van Malta is op sommige vlakken en in sommige landen inherent. Op 12 en 13 september 2008 organiseerde de Vereniging voor de Studie over de Tempeliers en de Hospitaalridders, in het kort VSTH vzw, een internationaal congres over de Tempeliers, in samenwerking met de stad Ieper en met de Erfgoedcel van Ieper.

Jef Cailliau ontdekte in het rijksarchief in Brugge, onder het item kasselrij Veurne, register 642, folio 93 verso, een document waaruit blijkt dat de Orde van Malta eigenaar was van gronden in Wulpen en Sint-Walburga Veurne. Uit volgende tekst uit 1655 blijkt de poging tot verpachting van die gronden.

Compareerde Francois DE ZANGHERE ende Valentyn VOORDECKER in woonende inde prochie van Sinte Wouburghen voortz Jan DE - - ende Jacques DE WORM woonende beede in de prochie van Wulpen welcke comparanten hebben ten versoucke van Jan LOOTYNS adoniateur van de goederen van de Cavalliers de Malta als commandeur van Slype verclaerst ende geattesteert so sy doen by desen onder hunnen eede ende manne waerheyt ten heylighen ertoe gestaest synde wel te weten ende goede hennisse t'hebben van de landen ancommende selver comandeur ghelegghen binnen de prochien van Wulpen ende Sinte WOUBURGHE voornoemt tot ontrent de tachtentich ghemeten synde de comparanten kennelick daer den requerant de voorleden jaeren 1652 , 1653 en 1654 alle debvoir heeft gedaen omme de selve landen te verpachten à la haulche ofte vuyterhandt hebben ten dien hefforte gedaen alle behoorycke kerckgebooden officieren van billietten ende andersintz mitgaers gehouden sittedaeghen binnen deser stede in de herbere De Noble « soo dat den selven LOOTINS van de voorseide landen alleenelyck maer

ontrent de vier ofte vyf ghemeten heeft connen verpachten ja selfs niemant hiernaer voordr getaelt t'hebben sulckwys dat de selve reesteerende landen van alsdan tot nu noch vague syn ligghende ende geabandonneert soo die daer te vooren vyf ofte ses jaeren oock vague ende vogelwey geleghen hebben daer d'oorloghe ende devastaetie van de lande ghevende voor reden van wetenschap dat de compten en de deboiren van de requirant hebben gesien dagelicx selver resteren landen noch vague syn ligghen presenteren t'gonne voorschreven al andermael te verclaerensen dus versocht zynde actum den X I X octobre X V I vyfenvyftich

Present d' Heer Pauwels JANSSENS ende C - 1655

Wie is Rosalia Maria Billoot ?

door Joeri STEKELORUM, voorzitter

In het kader van *Ars Moriendi*, een tentoonstelling die loopt in het Abdijmuseum en in Ten Bogaerde te Koksijde loopt op 27 en 28 september, telkens van 17 tot 23 uur in de kerk en het kerkhof van Koksijde-dorp het programma *Graven spreken*.

- Vanaf 17 uur is er doorlopend *Rendez-vous* van Hanneke Paauwe, een korte, indringende performance voor één persoon tegelijkertijd, waarin je iets meemaakt dat je in je leven onmogelijk mee kan maken.
- Om 19 uur wordt het leven van vijf bekende Koksijdenaars (burgemeester Van Buggenhout, zuster Treesje, pastoor Lootens, kruidenvrouwje Rosalie Billoot en een Algerijns soldaat uit WOI) door plaatselijke woordkunstenaars geëvoceerd. Genieten van een 'uitvaartmaaltijd van toen' kan vanaf 20 uur, verzorgd door de hotelschool Ter Duinen.
- Om 22 uur geniet u van *In memoriam*, een sfeervolle theaterwandeling van Hanneke Paauwe. Hoe kinderen kunstig omgaan met graven kan doorlopend bekeken worden in de kerk en zaal 't Oud Schooltje (Kerkstraat).

Burgemeester Van Buggenhout is voldoende gekend. En wellicht ken je ook zuster Treesje en pastoor Lootens. De Algerijnse soldaat wordt de ontdekking van die avond. Maar wie is het kruidenvrouwje Rosalie Billoot? Als genealogische vereniging zochten we dit uit met de kwartierstaat van vijf generaties voorouders van Rosalie Billoot en de bidprentjes van haar vader en moeder.

Beide bidprentjes van de ouders uit: Fonds René Florizoone-Scheirsens in beheer bij VVF-Westkust

Engelbertus, de vader van Rosalie was voor zijn huwelijk IJslanvaarders (medaille moed 1866 aan boord van de *Gracieuse*) en na zijn huwelijk (1873) kustvisser/duneboertje en tevens strandvisser. Moeder Joanna trok met de vangsten naar Veurne. Moeder stond de vrouwen van IJslanvaarders bij, hielp bij de bevallingen en deed de geboorte-aangiften voor de gezinnen uit de wijk Zeepanne. Bovendien was zij herbergierster en kruidenvrouw.

Dochters Amelie en Rosalie Billoot leren van moeder kruiden drogen, kruidentheo maken, zalven bereiden en siroop maken. Rosalie en Amelie zijn ook gekend als afleesters van allerlei kwalen, ook dit aflezen hadden ze van moeder geleerd.

Rosalie die de jongste was van de die dochters, bleef in het ouderlijk huis wonen (nu restaurant 't Kokkeltje). Zij huwde in 1907 met Valentin (Valle) Annys. Ook deze visser deed IJslandreizen (1902-1903 en 1904).

Rosalie Billoot (Foto archief Johan Depotter)

Enkele wetenswaardigheden:

Zij aanvaardde nooit geld voor behandelingen, anders zou er nooit een genezing volgen.

Bij het aflezen van 't vuur legde ze haar trouwing op het geïnfecteerde ledemaat en begon met het aflezen.

Bepaalde dokters die geen raad wisten met specifieke ziektes raadpleegden haar. Zo gebruikte zij bij de behandeling van geelzucht een aftreksel van muizenoor (een composietje dat ook nu nog in de Noordduinen groeit).

Met de bovenste delen (topjes) van het St.-Janskruid maakte ze haar olie klaar om mensen die door de zon verbrand waren in te smeren. Ook jicht en rheuma werd met een extract van dit kruid bestreden. Het mengsel van keukenolie en dit kruid stond in de zon tot het oranjerood kleurde. Daarna werd het gezeefd.

Haar hond was onder een karrenwiel beland en de buik lag open. Ze heeft het dier geholpen. De darmen werden naar binnen geduwd en de buikwonde werd met zalf behandeld. De buikwand naaide

ze eigenhandig dicht. De hond heeft nog jaren blijven leven.

Ooit is ze in de stallingen van een ladder gevallen en zo heeft ze haar schouder gebroken. Ook toen heeft ze enkel haar zalven gebruikt. Daar ze niet geopereerd werd, heeft ze er wel een bochel aan overgehouden. Al haar kruiden vond ze in de Noordduinen. Die kruiden staan er nu nog...

**WIL JE NOG MEER WETEN OVER ROSALIE BILLOOT EN ANDERE KOKSIJDSE FIGUREN
NEEM DAN DEEL AAN DE ACTIVITEITEN VAN 27 EN 28 SEPTEMBER**

Kwartierstaat van Rosalia Maria Billoot

Kwartierstaat van Rosalia Maria Billoot																																					
32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63						
5	Billot - Bylot Joannes Cornelius ° Houtkerque (F) + Houtem-Veurne 9 jan 1762				C(l)abooter Hermanus Josephus				Desaver Josephus ° Pollinkhove, 1729 + Bulskamp 15 mei 1781				Boussaert Petrus Joannes				Maes Petrus Alexandrus ° Adinkerke, 17 jan 1757 + Adinkerke 16 dec 1803				Ternier Ambrosius Franciscus ° Alveringem, ca 1761 + Veurne 1844				Lagein Petrus Albertus ° Oostduinkerke, 9 jan 1751 + Oostduinkerke 29 jun 1792				Vermoote Joannes Jacobus ° Schore, 21 sep 1738 + Koksijde 10 jun 1802								
	x Houtem 9 maa 1747								x onbekend, 16 okt 1755												x Steenkerke,				x Koksijde, 7 jun 1774												
	Crabbe Anna Dorothea ° Oost-Cappel (F) ca. 1719 + Houtem-Veurne 17 nov 1784				Hovaere Aldegonda Clara				Catrinck Anna Cornelia ° + Bulskamp 5 dec 1777				Plaetevoet Maria Theresia ° Adinkerke, 18 feb 1750 + onbekend				Soubry Maria Elisabeth ° Leisele ca. 1757 + Veurne 12 dec 1831				Vandevelde Cecilia Dorothea ° Koksijde, 31 mei 1767 + Veurne 27 dec 1850				Idou Jacoba Perpetua ° Bulskamp, ca 1753 + Oostduinkerke 19 jan 1817				Pyliser Joanna Theresia ° Oostduinkerke, 17 okt 1753 + Koksijde 13 okt 1842								
16			17	18			19	20			21	22			23	24			25	26			27	28			29	30			31						
4	Byloo Joannes Franciscus ° Houtem, 30 aug 1754 + Koksijde 5 jul 1810				Clabooter Maria Josephina ° Bulskamp, ca 1761 + Koksijde 2 okt 1823				Desaver Josephus Martinus ° Bulskamp, 11 nov 1766 + Koksijde 30 jan 1844				Boussaert Anna Theresia ° Wulveringem, ca 1780 + Koksijde 14 jan 1855				Maes Petrus Ludovicus ° Adinkerke, 14 feb 1785 + Koksijde 21 jun 1834				Ternier Maria Aldegonda ° Veurne, 28 maa 1791 + Koksijde 9 jul 1865				Legein Joannes Baptista ° Oostduinkerke, 20 jun 1784 + Koksijde 28 jan 1840				Vermoote Joanna Sophia ° Koksijde, 19 apr 1789 + Koksijde 18 nov 1854								
	8				x								x Bulskamp, 27 sep 1797								x Koksijde, 10 apr 1817								x Koksijde, 17 mei 1813								
9				10				11				12				13				14				15													
3	Bylloot Ludovicus Josephus ° Veurne, ca 1794 + Koksijde 9 aug 1871								Desaever Thecle Josephe ° Koksijde, 9 jan 1804 + Koksijde 24 jan 1886								Maes Franciscus Bertholomeus ° Koksijde, 22 apr 1823 + Koksijde 3 apr 1896								Legein Anna Theresia ° Koksijde, 14 apr 1826 + Koksijde 28 nov 1873												
	4				x Oostduinkerke, 15 okt 1822				5				6				x Koksijde, 20 aug 1849				7																
2	Billoot Engelbertus ° Koksijde, 24 mei 1840 + Koksijde, 25 feb 1923																Maes Joanna Theresia ° Koksijde, 11 aug 1850 + Koksijde, 21 mei 1920																				
	2																x Koksijde, 9 jan 1873												3								
1	Billoot Rosalia Maria ° Koksijde, 20 sep 1885, x Koksijde, 12 jan 1907 met Anny's Valentin Isidoor (Koksijde, 20-08-1883 en + Koksijde, 16-03-1948) + Koksijde, 9 nov 1965																																				
	1																																				

Vlaamse Vereniging voor Familiekunde afdeling Westkust

Wat niet volstrekt zeker is, kan altijd onwaar blijken (DESCARTES)

jrg. 8 nr. 4

driemaandelijks NIEUWSBRIEF

oktober - november - december 2008

Afgiftekantoor 8630 Veurne P309454

Verantwoordelijke uitgever: Joeri Stekelorum, Houtsaegerlaan 33, 8670-Koksijde

Webstek: <http://www.vvf-westkust.be>

e-mail : vvfwestkust@advalvas.be

België-
Belgique P.B.-
P.P.
8630 VEURNE

BC 5831

Bestuur:

Joeri Stekelorum voorzitter
Hilon Vanleenhove secretaris
Marc Derudder penningmeester

Leden

André Baert: bibliothecaris
Jef Cailliau: alg. expertise, auteur
Willy Moons: redacteur
Johny Vanheste: archivaris
Gaby Van Canneyt, Redgy Vermote
Dirk Cailliau, Chantal Loones

AGENDA

Alle activiteiten hebben plaats in het lokaal van VVF-Westkust, Veurnelaan 109, 2de verdieping, Sint-Idesbald-Koksijde tenzij anders vermeld.

- **Het VVF-documentatiecentrum is open elke zaterdag van 13.30 tot 16.30 uur.**
In 2009 voortaan ook open op de eerste woensdag van elke maand van 19 tot 22 uur.
- **Op zondag 22 februari om 10u30 op het kerkhof van Koksijde voordracht door Evy Vandevorde over het funerair erfgoed van Koksijde.**

NIEUWJAARSRECEPTIE

**Op vrijdag 23 januari om 19.30 uur
met bierproeverij, broodjes en hapjes
en de nieuwjaarsbrief van onze voorzitter.**

VVF-Westkust wordt vzw....

VVF Westkust is tot nu toe een feitelijke vereniging, werkend onder de vleugels van VVF nationaal. Het bestuur heeft na grondige overweging besloten om over te gaan tot de oprichting van een vzw. De voornaamste redenen daarvoor zijn het feit dat onze afdeling ondertussen een vrij groot patrimonium heeft opgebouwd en overeenkomsten met derden heeft afgesloten. Om de persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuursleden te vrijwaren is de oprichting van een vzw noodzakelijk geworden.

Een aantal bestuursleden besliste dan ook om stichtende leden van de vzw te worden. In de statuten wordt een onderscheid gemaakt tussen effectieve en toegetroden leden. Alle leden van VVF nationaal, die aldus hun lidgeld hebben betaald, behoren tot deze laatste groep en zullen – hoewel niet stemgerechtigd - op de hoogte worden gehouden van de werkzaamheden van de vzw via onze **Nieuwsbrief**.

De algemene vergadering, op voordracht van de raad van bestuur, beslist over kandidaturen van effectieve leden.

De administratieve procedure loopt momenteel, de statuten dienen nog in het Staatsblad te verschijnen. **We houden jullie op de hoogte van het verder verloop !**

Vlamingen in Duitsland en Walen in Vlaanderen

door Willy MOONS

Volksverhuizingen zijn van alle tijden maar het is boeiend indien men aan de hand van de familienamen de herkomst van grote groepen mensen in een bepaalde streek kan achterhalen in de geschiedenis. Het internet is uitermate geschikt voor zo'n opsporingen. Zo vonden we op het internet twee dergelijke kwesties: Vlamingen die in Duitsland wonen en Walen die in Vlaanderen zijn terechtgekomen.

Duitse Flämingen

In Duitsland in de deelstaat Brandenburg en ten zuiden van Berlijn bestaat in het Landkreis (district) Teltow-Flämingen de regio 'Fläming'. De hoofdplaats van deze regio is het stadje Dahme. Een gemeente is Niederer Fläming. In de buurt (dichter bij Berlijn) vindt men Lichterfelde. Men beweert dat Vlamingen zouden uitgeweken zijn naar deze streek. Kan dit kloppen? Dat was op het internet een vraag van Jo De Mets.

Veerle de Leyn uit Gelsenkirchen antwoordde: Dit klopt. Deze streek is in de 11-12-13de eeuw door mensen uit het Rijnland, Vlaanderen, enz. bevolkt. Vroeger schreef men "Vlāming". Er bestaan hierover meerdere brochures. Waarschijnlijk krijg je ze bij het "Verein Fläming-Flandern, Markt 26, 06886 Lutherstadt Wittenberg, tel. 0049 3491 421750, fax 0049 3491 421751. Zie ook : www.tourismusregion-wittenberg.de. Informatie vind je ook als je even googlet op "der Fläming".

Ik (Veerle de Leyn) ben zelf een paar jaar geleden daar eens geweest: in Belzig en omgeving: mooi golvend landschap met verzorgde dorpjes en stadje (wat je niet altijd kan zeggen in de troosteloze dorpen en steden van de ex-DDR). In 2005 was er, ik denk in Wittenberg en/of Jüterbog, een 'zoveelste honderdjaren'-viering (ben vergeten welke), waar er afgevaardigden uit Vlaanderen aanwezig waren, o.a. de volksdansgroep 'Boerke Naas' uit Sint-Niklaas. Wat de etymologie van de namen betreft moet je voorzichtig zijn. Vele van die namen zijn van Slavische afkomst, zoals trouwens ook 'Berlijn', vb. Jüterbog. De naam Fläming werd oorspronkelijk gebruikt voor het gebied in het oostelijk deel van de huidige Fläming, waar de stad Jüterbog is. Nu ligt een belangrijk deel ook in de deelstaat Sachsen-Anhalt. Tot hier Veerle de Leyn.

De historische Marktplatz van Lutherstadt Wittenberg met een pseudo Maarten Luther die ter plekke in 1517 het protestantisme lanceerde door zijn stellingen aan te plakken aan de deur van de kerk in de achtergrond.

Waarom die Vlamingen daar terechtgekomen zijn meldt onze gids niet. We vermoeden dat dit te maken had met de reformatie. Immers de theoloog Maarten Luther maakte zijn 95 stellingen tegen de handel in aflaten bekend op 31 oktober 1517, precies door ze aan te plakken aan de deur van de kerk van Wittenberg. Die daad is het symbolische begin van het protestantisme. Protestantisme en calvinisme waren oorzaak van veel uitwijkingen van Vlaanderen naar Nederland omdat ze hier vervolgd werden.

Waalse namen

Hugo Goossens heeft een ander probleem: Reeds uit de oudste parochieregisters van Oedelem (begin 17de eeuw) blijkt dat opvallend veel bewoners op het Oostveld familienamen met Franse (Waalse) origine droegen. De straat zou er in vroeger tijden Waelestraete genoemd zijn. Waren het economische migranten naar ontvolkt gebied, asielzoekers om politieke of religieuze redenen, of beiden? Of waren het gespecialiseerde arbeiders? Kwamen ze, in de eerste hypothese in groep uit

een bepaalde Noord-Franse of Waalse regio, of afzonderlijk (tweede hypothese) ? Wie kent in Noord-Frankrijk of Wallonië plaatsen waar de namen Circuy-Sercu, François-Fransoo, Gobin-Gobeyn, Poirot-Poiro, Populaire, enz... veelvuldig voorkomen ? De eerste Fransoo te Oedelem zou stammen uit Forges bij Chimay ? Om welke reden migreert iemand zo ver begin de jaren 1600 ?

Jo Platteeuw uit VVF-Brugge pakte onmiddellijk die resem vragen aan: Om de vraag te beantwoorden moeten we teruggaan naar de geschiedenis van de 80-jarige oorlog. Deze zou een aanvang genomen hebben met de beeldenstorm in 1566, gevolgd door de aankomst van Alva het jaar daarop (hij bleef tot 1573). In 1576 was er het Pasificatieverdrag van Gent, dat tot gevolg had dat de Spaanse koning enkel nog macht had in de Waalse en Frans-Vlaamse regio's. In 1579 is er de Unie van Utrecht, Willem van Oranje verklaarde de onafhankelijkheid van de Nederlanden (met inbegrip van Vlaanderen), er ontstaat een protestant tereurbewind in onze streken (vooral vanuit de regio Gent). In 1578 was er de Unie van Atrecht, hierbij verzoenden de regio's Artesië, Henegouwen, Douai, Rijsel, Namen, Luxemburg en de 'Malcontente' hoge adel zich met de Spaanse koning. Vanaf dan tot 1585 (met oa. in 1584 de val van Brugge) werd onze streek te vuur en te zwaard gezet. Nadien was er nog terreur vanuit Oostende (dat pas in 1604 viel) en Sluis (dat in Staats bezit bleef). In 1609 sloot men het twaalfjarig bestand. Nadien begon men opnieuw oorlog te voeren. De 80-jarige oorlog werd afgesloten met de Vrede van Munster in 1648.

Dit oorlogsgeweld, terreur, vervolgingen, wisselende machthebbers, ging gepaard met hongersnoden (er waren er reeds in de jaren 1550) en epidemies. Bovendien waren velen op de vlucht geslagen, vooral naar het noorden van de Nederlanden (ca. 1590 waren 70% van de inwoners van Haarlem Vlamingen).

Deze cocktail van dood, verderf, epidemies en (volks)verhuizingen zorgde ervoor dat onze streken in 1609 serieus ontvolkt waren. Men gaat ervan uit dat in de periode 1560 -1609 de bevolking van de buitenparochies met ca. 60 % gedaald was! Ik heb onderzoek gedaan voor Wingene, maar het mag zeker veralgemeend worden voor vele parochies in de omgeving. Het gevolg was dat zeer veel braak lag, vooral de minder gunstige gronden lagen ongebruikt. Tal van heren van heerlijkheden zagen hun inkomsten drastisch dalen en beslisten om nieuwe bewoners vrij te stellen van grondrenten gedurende drie, vier tot zelf vijf jaar (bron: rekeningen van heerlijkheden te Wingene). Men lokte dus volk om alhier te komen wonen. Als je weet dat het Spaanse leger tot ca. 1605 uit enkele tienduizende (jonge) mensen bestond (vooral geronseld uit de streken die zich verzoend hadden met de Spaanse koning) is het niet verwonderlijk dat zijzelf (als ze afgedankt werden uit het leger na 1605) of personen uit hun kennissenkring de uitdaging aangingen om zich alhier te vestigen. Maar ook personen uit Oost-Vlaanderen kwamen zich vaak in onze streken vestigen. Voor Wingene zijn er meerdere families (Van Damme, Gussé, ...) afkomstig uit de regio Oudenaarde. Ik weet dat meerdere families uit Oedelem – Beernem afkomstig zijn uit de regio Zomergem en verder (bron: Ronny Debbaut).

Uw vraag, welke personen kwamen er zich vestigden, is niet eenduidig. Het is een allegaartje van economische migranten, afgedankte soldaten en legermedewerkers (smeden, koks, timmerlui, ..., die soms met hun hele gezin kwamen), personen die in hun gemeenschap de laatste jaren niet zuiver op de graat geweest waren (oa. was de katholieke requisitie en onverdraagzaamheid verregaand), ... Het is dus een verzameling van personen die elders hun geluk gingen zoeken (cfr de migratie naar de USA eind 19° en de eerste helft van de twintigste eeuw). Tot hier Jo Platteeuw.

Patrick Boucneau is akkoord met Jo Platteeuw maar voegt er nog een stelling aan toe. Inderdaad, schrijft hij, dit is blijkbaar (een deel van) de verklaring. Ik heb over die volksverhuizing ook een stukje op mijn eigen site www.boucneau.be staan. Ook ik zou graag meer concrete info over die migraties van 'franstaligen' naar West-Vlaanderen in die periode. Maar dat blijkt erg moeilijk te zijn. De verste 'Vlaamse' voorouder van de Boucneau's in Vlaanderen (ene Stephanus of Estienne) kwam uit Nimy bij Mons rond 1670 in Avekapelle bij Veurne wonen. Hij was smid. Volgens de info van Jo Patteeuw zou het dus kunnen dat dat misschien ook zijn voormalige job was in het Spaanse leger?

Probleem is wel dat deze migratie wel erg lang (zo'n 20 jaar?) na het einde van de 80-jarige oorlog plaatsvond. Kan het zijn dat die volksverhuizingen zolang bleven doorgaan? Bernard Lauwyck sluit zich hierbij aan maar gaat wel de vragen van Boucneau uit de weg: Het verdrag van de Pyreneeën (nov. 1659) bevestigde de overwinning van maarschalk Turenne (F) op de Spaansen en het gebied van Artois (maar niet Aire en St. Omer) werd deel van Frankrijk. De

inwoners waren helemaal niet enthousiast omdat ze de zware "gabelle" (taks) vreesden. Ook had Frankrijk zich geallieerd met de Engelse en Nederlandse protestanten en dit bracht wantrouwen bij de katholieke bevolking. Velen uit Artois emigreerden naar het Spaans vlaanderen. Te Ichtegem vestigden zich toen ondermeer heel wat Franstalige families. Zie "Franstalige immigratie in de dekenij Torhout " <http://users.telenet.be/frankie.schram/plaatselijk4003.htm>.

VVF-Westkust bezoekt het provinciaal archief in Brugge

door Joeri STEKELORUM

Op vrijdag 24 oktober bezochten 14 geïnteresseerde leden van onze afdeling het archief van de provincie West-Vlaanderen. In een gerenoveerde en omgebouwde feestzaal langsheen de Gistelsteenweg in Sint-Andries gidste archiefmedewerker Marc De Vos doorheen het archief.

Na een uiteenzetting over de werking van de leeszaal, genoemd naar de voormalige bevoegde député en bezieler van het provinciaal archief Fernand Peuteman, schetste Marc De Vos ons de verschillende archiefbestanden die er aanwezig zijn.

De archiefbescheiden van de provincie zijn opgedeeld in vier afdelingen:

- 1ste afdeling: hierin vinden we documenten betreffende o.a. het administratief toezicht op de verkiezingsverrichtingen van de gemeenten in de provincie (zo konden we dossiers inkijken uit 1938. Hieruit bleek dat er o.a. in Pervijze een klacht was tegen een kandidaat omwille van "omkoping" van kiezers door het afgeven van tegoed-bonnetjes die konden ingewisseld worden voor steenkolen. Dat het dossier van Wulpen de handtekeningen bevatte op de voordrachtsakten van de kandidaten, waaruit we de familieleden kunnen halen die een bepaalde lijst steunden. Verder aanstellingen van politie en brandweer; de vele militieregisters (zo konden we de militieregisters van onze regio bekijken uit de jaren 1830 met heel wat bekende familienamen en waarin we een persoonsbeschrijving kunnen vinden, enz.
- 2de afdeling: hierin vinden we documenten betreffende het administratief toezicht op gemeenten en OCMW's met o.a. registers van gemeentelijke begrotingen en rekeningen.
- 3de afdeling: bevat – vanaf 1892 – het toezicht op openbare werken, aanleg van wegen, werken aan kerkgebouwen, gemeentehuizen, geklasseerde gebouwen en landschappen.
- 4de afdeling: documenten betreffende het onderwijs in de provincie, aanstellingen van onderwijzend personeel, aannemingen van scholen, toezicht op werken in scholen enz. Zo konden we een plan van de gemeenteschool van Nieuwkapelle bekijken uit de 19de eeuw.

Een moeilijkheid is een bepaald stuk terugvinden omdat de provinciale archiefbescheiden wel erg verspreid bewaard worden.

De documenten uit de Franse Tijd (1793-1815) worden bewaard in het zgn. *Archief van de Franse Hoofdbesturen – Leiedepartement*, dat zich bevindt in het Rijksarchief te Brugge (ook wel het *Franse Fonds* genoemd). Hierin steken o.a. de conscriptielijsten van miliciens uit die periode.

De archiefbescheiden uit de Hollandse Tijd (1815-1830) worden bewaard in het provinciaal archief. De periode 1830-1875 bevindt zich opnieuw in het Rijksarchief te Brugge. De documenten uit de periode 1875-1940 (het zgn. *Blok A*), die voorheen werden bewaard in het Rijksarchief te Beveren-Waas, zijn nu te consulteren in het provinciaal archief.

Een uitzondering zijn evenwel de militieregisters die in het provinciaal archief te consulteren zijn voor de periode 1813-1922. Men is momenteel bezig met de digitalisatie van deze bescheiden.

Ook de belangrijke atlanten van de onbevaarbare waterlopen zijn ondertussen reeds digitaal in het archief te consulteren.

Voor onze regio is zeker het archief van het arrondissementscommissariaat Veurne het vermelden waard, waar zeker wat betreft de kleinere gemeenten uit onze regio heel wat in te vinden is. Dit archief werd gedeponereerd in 1964. De toegang tot de verschillende fondsen gebeurt via een inventaris, die te raadplegen is in de leeszaal.

We kregen een rondleiding in het archiefdepot zelf, waar vochtigheid en temperatuur constant wordt geregeld. We konden zelf vaststellen met welke zorg de bescheiden aldaar bewaard worden. Bijzonder in het oog sprongen de rijke collectie aan fotomateriaal, affiches, munten en penningen en

de belangrijke reeks van atlanten van buurtwegen en onbevaarbare waterlopen. Ook het belangrijke archief van hinderlijke inrichtingen kan voor ons familiekundig onderzoek belangrijk zijn voor wie bijv. brouwers of andere ondernemers in zijn familie heeft.

Wie meer wenst te weten kan ook nog een kijkje nemen op de site van het archief: <http://www.west-vlaanderen.be/jahia/Jahia/site/archiefdienst/pid/1492>.

Met haar ruime openingsuren is het provinciaal archief van West-Vlaanderen bovendien bijzonder klantvriendelijk ! Interessant is ook het nemen van een abonnement op de digitale nieuwsbrief van het archief waar veel nieuwsjes en weetjes in vermeld worden.

Digitalisering

door Dirk Cailliau en Joeri Stekelorum

In een vorige editie van onze driemaandelijks Nieuwsbrief (jrg 7 nr 2 – april 2007) werd het project ‘Digitalisatie akten burgerlijke stand Alveringem’ reeds uitvoerig besproken.

Om even ons geheugen op te frissen.... dit project omvat de digitalisatie (= fotograferen) van alle akten van de burgerlijke stand (BS) van de fusiegemeente Alveringem (Alveringem, Beveren-aan-de-IJzer, Gijverinkhove, Hoogstade, Izenberge, Leisele, Oeren, Sint-Rijkers, Stavele) en dit voor de periode 1796-1910. De bedoeling is om de mogelijkheid te bieden om heel vlot de nodige informatie te vinden (o.a. in ons regionaal centrum) en anderzijds de originele stukken beter te beschermen.

Waar staan we vandaag ?

Alveringem : alle akten werden gefotografeerd ; is momenteel in bewerking

Beveren-aan-de-IJzer : periode 1871-1910 is in bewerking; 1796-1870 volledig consulteerbaar

Gijverinkhove : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Hoogstade : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Izenberge : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Leisele : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Oeren : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Sint-Rijkers : volledig afgewerkt en consulteerbaar

Stavele : alle akten werden gefotografeerd; is momenteel in bewerking.

De afwerking van dit project vergt veel energie en tijd en daarom zoeken we nog enkele medewerkers – die thuis en op eigen tempo – de beelden kunnen bijwerken. Belangstellenden die wensen mee te werken, kunnen contact opnemen met de projectleider dirk.cailliau@scarlet.be

Volgende gegevens werden onlangs aan intranet van VVF-Westkust toegevoegd :

- Leisele BS akten van jaar V tot 1910
- F.A.G. Jrgangen 1984/85/86 + 2003/2004/2005/2006/2007, alle in PDF formaat zodat op elk woord kan gezocht worden
- Armbouts-Cappel : Tafels Geb, Huw, Ovl.
- Gijverinkhove : Tafels Huw tot 1949 (enkel hier op intranet, niet op de website)
- Koksijde : tafels Huw tot 1910
- Beveren-aan-de-IJzer : PR Doopakten 1795-1850
- Fonds Claerhout : bidprentjes : bij wijze van proef werden een 200-tal bidprentjes (van in totaal 24000), geknipt, aaneengeplakt en in een PDF pakket (dit geeft de mogelijkheid om op zowel naamgegevens als geboorte- en/of overlijdensplaats te zoeken) omgezet.

Ontsluiting bidprentjesverzameling Florizoone-Scheirsen

We doen hier nogmaals een oproep voor medewerking aan het ontsluiten van de digitaal gescande bidprentjesverzameling.

Er zijn een 365.000 bidprentjes ingescand. Daarvan werden er ondertussen een 150.000-tal door een zevental vrijwilligers thuis – en elk op zijn ritme – op een zeer eenvoudige wijze op de computer verwerkt (elk prentje dient een andere bestandsnaam te worden gegeven, dit gebeurt via het programma IrfanView).

Momenteel zitten we in de laatste rechte lijn voor de prentjes uit de periode 1800-1940 en een aantal bijzondere klasseringen. We hopen deze in de eerste maanden van 2009 op de computer in het lokaal te kunnen zetten, zodat dit voor elke bezoeker beschikbaar is. Samen met het Fonds Lams zullen we dan beschikken over een kleine 300.000 digitale bidprentjes.

De periode 1940-1980 is echter nog vrij omvangrijk en daarom zoeken we nog extra vrijwilligers die kunnen meehelpen. Heb je wat tijd, neem dan contact met de voorzitter: stekelorum@skynet.be.

Dank ook aan de vele milde schenkers van bidprentjes en rouwbrieven.

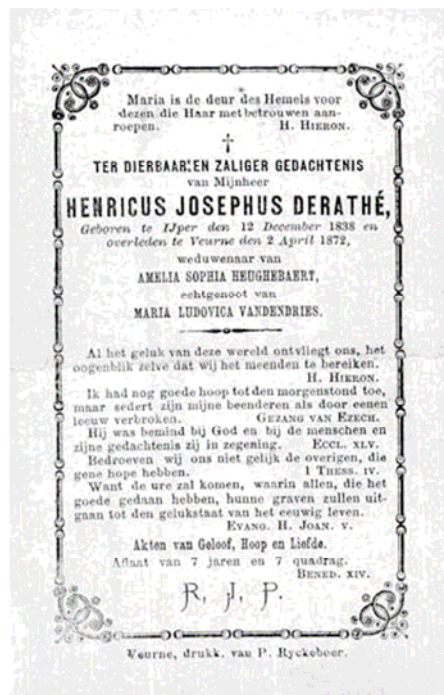
En aan de 9 vrijwilligers die instaan voor het klasseren van deze aanwinsten.

De verzameling bidprentjes is al uitgegroeid tot 18 000 ex en de verzameling rouwbrieven telt nu 34 000 ex.

Bidprentjes met een gezicht

door Joeri STEKELORUM

Even kennismaken met een experiment dat misschien kan inspireren tot een verzameling "Bidprentjes met een gezicht". We kregen van VVF-Oostende een reeks oude foto's van personen uit Veurne en omgeving. Even puzzelen in het archief van bidprentjes uit de fondsen Lams en Florizoone en we hadden volgend resultaat.

Wie oude foto's heeft van familieleden kan tot een gelijkaardig resultaat komen. De bidprentjes van de fondsen Lams en (nog even geduld) Florizoone kunnen in het VVF-Westkust lokaal in Sint-Idesbald worden geraadpleegd en een copie kan geprint worden. Er zijn ook talrijke bidprentjes waarop een foto staat van de overledene.

Een belangrijke opgave is te achterhalen wie er op de foto staat. Vandaar dat men steeds achteraan op de foto voldoende gegevens moet noteren (liefst met potlood) wil men niet dat een volgende generatie voor een raadsel staat. Koffers vol prachtige foto's van voorouders wachten nog steeds op een ontsluiting.

Van volgende personen hebben wij een oude foto ontvangen van VVF-Oostende:

- Eugenia Josephina DE SOUTTER (1808-1879), x Lodewijk Jozef ABEELE.
- Coleta PROVOOST (1812-1890), x Jan ABEELE.
- Florimondus Desiderius Cornelius DEMEESTER (1839-1872).
- Henricus Josephus DERATHÉ (1838-1872), x Amelia Sophia HEUGHEBAERT
xx Maria Ludovica VANDENDRIES
- DESMEDT (1818-1903), veearts in 1866.
- Maria DOBBELAERE, +Brugge 3-12-1874, dochter van apotheker.
- DUPON, smid, vader van Hector, x Elvire NOOTAERT.
- Emilius Augustus GHEWY (1828-1911), advocaat, x Mathilde GOUDAERT.
- Gustaaf Theodoor PARET (1842-1908), x Rosalie DE HOLLANDER.
- Arthur Maria Cornelius PYSON (1852-1922), x Maria Ludovica DESAVER.
- Carolus Ludovicus RILLOF (1834-1904), x Sophie BORRÉ.
- Ludovicus Henricus RYSSSEN (1845-1875), x Maria Ludovica PROVO.
- Alphons Emiel VANDERHEYDE (1851-1887), zv. Norbert & Clemencia GHEWY.
- Henri DERATHÉ (1838-1872),
- Marie WALRAEVE (1848-1926), x Edmond LUCIDARME.

kapper in de Ooststraat

Het Belgisch Staatsblad
een onontgonnen bron voor de 19de-eeuwse familiegeschiedenis
**Inwoners uit de Westhoek vereremerkt wegens daden van moed en zelfopoffering
(1836-1895)**

Met deze bijdrage willen we nu en in de volgende nummers van deze nieuwsbrief de aandacht van de genealoog vestigen op een totaal verwaarloosde bron voor het schrijven van een familiegeschiedenis, met name het Belgisch Staatsblad. Dit, sedert het ontstaan van België officiële publicatieblad, bevat inderdaad voor de doorsnee genealoog op het eerste zicht weinig bruikbare informatie. Naast de publicatie van wetten, besluiten en verordeningen en andere administratieve zaken, kunnen echter verschillende rubrieken de familiekundige van nut zijn. Er zijn vanzelfsprekend de vele benoemingsbesluiten van politiek personeel (bijv. burgemeesters) en administratief rijksperoneel. Tussen deze zaken naar een naamgenoot of familielid zoeken vraagt een heus monnikenwerk !

Er zijn echter een aantal zaken waar men met minder inzet van tijd grotere kans op resultaten kan bekomen. Er zijn bijv. de lijsten van uitgereikte diploma's aan (universiteits)studenten, de jaarlijkse terugkerende uitreikingen van burgerlijke en militaire eretekens. Als voorbeeld van deze laatste kunnen we de in 1857 gepubliceerde lijsten vermelden van personen die wegens hun deelname aan de veldtochten van Napoleon de herinneringsmedaille van Sint-Helena mochten ontvangen¹. Ook kan verwezen worden naar de diverse nijverheidseretekens. Om deze lijsten op een gemakkelijke manier in de duizende bladzijden, soms niet zo goed bewaard, papier te kunnen terugvinden, verwijzen we voor de geïnteresseerden naar de halfjaarlijkse indices (*tables des matières*) die steeds werden opgemaakt (zie bijv. onder *eretekens*).

In deze reeks willen we echter specifiek de aandacht vestigen op lijsten van personen die de medaille voor moed en zelfopoffering ontvingen. Deze vereremerking wordt reeds sinds het Hollandse Bewind uitgereikt. Onder Leopold I werd ze gecreeërd in 1837². Ze omvatte toen, al naargelang de verdiensten bij de gestelde daad, drie klassen: goud, verguld zilver en zilver. Ook werd eventueel voorzien in een geldelijke vergoeding. Naast de medaille kreeg de begunstigde tevens een brevet.

De beschrijving van de medaille wordt door H. Quinot³ als volgt omschreven: "*Le bijou, de mêmes dimensions pour les trois classes, avait 24 mm. de diamètre. L'avvers était l'effigie du Roi Leopold Ier en profil, la tête ceinte d'une couronne de chêne; en exergue se voyait l'inscription 'Léopold premier Roi des Belges', en relief dans un cercle circonscrivant le bijou. Le revers portait une couronne de feuilles de chêne, au dessous de laquelle étaient gravés les noms de l'impétrant, le lieu et la date des faits avec, en exergue, dans un cercle circonscrivant le bijou, l'inscription 'Dévouement, Courage, Humanité, Recompense Publique'*".

Verder weet hij ons te vertellen: "(...) *la médaille était suspendue d'un ruban noir aux couleurs nationales, placées dans l'ordre normal, de 40 mm. de largeur (...)*". In 1849 echter wijzigde men dit laatste: "*la médaille serait dorénavant surmontée d'une couronne murale et modifiait la disposition des couleurs du ruban en stipulant qu'il serait large de 28 mm., dont la bande centrale, large de 10 mm serait noire, et bordée gauche et droite de deux bandes jaune et rouge de 4 mm. de large.*"

¹ Deze lijsten, die enkel de naam en de voornaam van de begunstigde vermelden (dus geen woonplaats, noch beroep), vindt men in het Staatsblad van 1858: de nummers 23 (23 januari) p. 264, nr. 51 (20 februari) p. 617, nr. 77 (18 maart) p. 953 en nr. 117 (27 april) p. 1489.

In het archief van het Legermuseum worden ruim 3600 dossiers bewaard met betrekking tot het verlenen van de medaille van Sint-Helena (zie hiervoor de inventaris terzake: Paridaens, M.A., *Inventaire du Fonds d'Archives 'Médailles de Sainte-Hélène'*, Brussel, Centrum voor Militaire Geschiedenis, inv. 16.)

² Koninklijk besluit van 27 september 1837 m.b.t. "le modèle et le port des médailles décernées pour les actes de courage et de dévouement", gewijzigd bij k.b. van 19 april 1849 "instituant des récompenses pour les actes de courage, de dévouement et d'humanité".

³ Quinot, H., *Recueil illustré des décorations Belges et Congolaises*, Oudergem-Brussel.

Deze medaille werd in 1867 vervangen, onder Leopold II, door de burgerlijke medaille voor daden van moed en zelfopoffering. Deze omvat volgende vijf klassen:

- burgerlijk Kruis 1ste klasse (Croix Civil 1° classe)
- burgerlijk Kruis 2de klasse (Croix Civil 2° classe)
- burgerlijke Medaille 1ste klasse;
- burgerlijke Medaille 2de klasse;
- burgerlijke Medaille 3de klasse en bovenop telkens een geldelijke vergoeding.

Voor de beschrijving ervan laten we weer H. Quinot aan het woord: "*Le bijou de la Croix civique consiste en un croix octogonale émaillée de blanc, posée sur unce croix de Bourgogne en or. Un fusil en or relie la branche supérieure à l'anneau dans lequel passe le ruban*". Wat de Medaille betreft: "(...) *est à peu près semblable, mais la croix n'est pas émaillée et ses branches, de mêmes que le sautoir, sont simplement relevés sur métal et la branche supérieure n'est pas surmontée du fusil*". Verder: "*Le ruban est de mêmes couleur (d.i. 'ponceau'), mais n'a que deux raies noires de 7 mm. bordées de chaque côté d'un petit filet jaune de 1 mm.*"

Dit voor wat betreft de medailles die gangbaar waren in de loop van de 19de eeuw. Voor de genealoog is de periode 1837 tot 1895 de meest interessante. Dan immers werden in het Staatsblad, in meestal dezelfde periode van het jaar⁴, tabellen opgenomen, per provincie, die volgende informatie bevatten:

1. naam en voornamen van de begunstigde;
2. zijn woonplaats;
3. zijn beroep;
4. plaats en datum waar de feiten zich voordeden;
5. de feiten waarvoor de begunstigde zich onderscheidde⁵;
6. de aard van de medaille die de begunstigde ontving.

Na 1895 wordt enkel nog de naam en voornamen, het beroep en de woonplaats van de vereremerkte personen vermeld.

Ten behoeve van de genealoog publiceren we hier vanaf volgende nieuwsbrief een overzicht van ruim 600 personen uit de Westhoek⁶ die een medaille voor daden van moed en zelfopoffering mochten ontvangen. We vermelden alfabetisch hun naam, hun beroep en hun woonplaats en tevens de soort medaille die ze opgespeld kregen. Met deze gegevens menen we dat elke genealoog in staat moet zijn om eventuele verwanten uit deze lijst te halen. Lezers die meer over de omstandigheden terzake willen vernemen, verwijzen we dan uiteraard naar het desbetreffende nummer van het Staatsblad.

Hoeft het nog gezegd dat deze gegevens een aanzet kunnen zijn om een grondiger onderzoek terzake te verrichten: werd er bijv. niets geschreven over die heldendaad in de lokale pers, zijn er geen documenten in het gemeentearchief over deze zaak te vinden, zijn er geen mondelinge, ja zelfs schriftelijke overleveringen in de familie, vinden we de medaille ergens afgebeeld op een foto van de persoon in kwestie, werd de onderscheiding niet vermeld op het bidprentje of de rouwbrief, enz.

We hopen met dit artikel een aanzet te kunnen geven tot het bewuster graven in de familiegeschiedenis, zij het dan misschien maar met *la petite histoire*.

⁴ Vanaf 1848 werden de medailles één keer per jaar uitgereikt. Tot 1880 werden de lijsten gepubliceerd in de maand september. Nadien vinden we ze terug in de loop van de maanden juli en augustus. De decoraties werden verleend bij koninklijk besluit.

⁵ Het betreft meestal verdrinkingen, mensen die in vijvers of putten zijn gevallen, branden, scheepsrampen, enz. Het verslag van de feiten kan kort zijn, doch ook zeer omstandig; het laatste is meestal het geval als de begunstigde een medaille ontving van de hoogste klasse (bijv. goud, later Médaille 1° Classe of het Croix Civil). De naam van de geredde persoon of personen wordt omzeggens nooit vermeld.

⁶ Hieronder verstaan we de arrondissementen Veurne (28 gemeenten), Diksmuide (29 gemeenten) en Ieper (38 gemeenten).

Volgende gegevens zijn in de medaillijst vermeld:

B.S. = Belgisch Staatsblad (gevolgd door de datum en het nummer (nr.) of de pagina (f))

- kolom 1: familienaam

- kolom 2: voornaam/voornamen

(**ZIE EERSTE LIJST PAGINA'S 51-52**)

- kolom 3: beroep

- kolom 4: woonplaats

- kolom 5: aard van de verkregen onderscheiding
afkortingen

A = argent (zilveren medaille)

V = vermeil (zilveren met goud belegde medaille)

O = or (gouden medaille)

MH = mention honorable (eervolle vermelding)

M1 = medaille 1° klasse

M2 = medaille 2° klasse

M3 = medaille 3° klasse

CC1 = burgerlijk kruis 1° klasse (Croix Civile 1°)

CC2 = burgerlijk kruis 2° klasse (Croix Civile 2°)

Goed om weten

door de redactie

- Marcel Van de Cnocke schrijft: Bij een ongehuwde dochter wordt soms het woord "devota" toegevoegd. Een Leuvense professor emeritus en een katholieke priester noemen haar een kwezel. Graag had ik een ietwat juistere omschrijving van een "filia devota". Hoe werd ze het, waren er regels, wanneer en hoe werd een vrouw (meisje) "filia devota" ? Cecile Vanooteghem antwoordde: Ik zou het een geestelijke dochter noemen. Bij ons in het begijnhof van Sint-Amandsberg wordt in het doodsboek - het overlijdensboek van het begijnhof - onderscheid gemaakt tussen begijnen, geestelijke dochters en wereldlijken. Het woord kwezel zou in bepaalde gevallen toepasselijk zijn. Geestelijke dochters leefden binnen de gemeenschap van het begijnhof namen deel aan alle godsdienstige oefeningen maar waren niet gebonden aan de regels zoals de begijnen die de beloften van zuiverheid en gehoorzaamheid aflegden.
- Op zondag 15 februari 2009 van 10 tot 17 uur organiseert de Provinciale VVF-afdeling Antwerpen met haar drie regionale afdelingen een grensoverschrijdende ontmoetingsdag. Die heeft plaats in het Provinciaal Vormingscentrum Malle, Smekenstraat 61 te Oostmalle. Dagthema: DNA-onderzoek ten dienste van de genealoog. Info: frans.renaerts@busmail.net.
- Voor wie interesse heeft in onze kust is er een interessante website: zie <http://www.wetenschatten.be>, een initiatief van Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ).
- Nieuwe website (blog) over Ramskapelle, bijgehouden door Joost Rommel. Adres: <http://ramskapelleeft.blogspot.com>.
- In de laatste Nieuwsbrief stond de kwartierstaat van Rosalia Villoot met boven Maria Josepha Cabooter alleen de namen van de ouders. Jan Van Acker, stadsarchivaris in Veurne bezorgde ons de aanvulling van de gegevens. Op 9 komt Maria Josepha Cabooter, (° Bulskamp 26.01.1763). Op 18 haar vader Herman Josephus Norbertus Cabooter, (° Sint-Walburga Veurne 07.12.1730; zv. Josephus Zegher Cabooter x Jacoba Josepha Coolen. Op 19 haar moeder Aldegonde Hovaere, (° Wulveringem 25.01.1736; dv. Antonius Hovaere x Maria Bisschop).

Hoe word ik lid van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde ?

Je stort het jaarlijkse lidgeld (€33 als gewoon lid, € 50 als steunend lid, minimum €80 als beschermend lid) op rekening 414-1171221-79 van VVF Antwerpen-Merksem. Ieder lid ontvangt maandelijks het tijdschrift "Vlaamse Stam". De leden kunnen ook de uitgaven aan goedkopere tarieven verkrijgen (zie omslag "Vlaamse Stam"). Alle briefwisseling in verband met lidmaatschap, bemiddeling, familieverenigingen, heraldisch college, enz.: Centrum voor Familiegesciedenis VVF, Van Heybeekstraat 3 in 2170-Antwerpen-Merksem, tel. 03-646.99.88.

Uitgaven VVF-Westkust

- **Staten van Goed van de stede en port van Nieuwpoort..** Bewerkt door Jef Cailliau. Prijs € 25,00 (+ € 5,00 verzendingskosten.

Alle betalingen door overschrijven op 979-2656699-68 van VVF-Westkust in Koksijde.

De honderdjarige Victoor TICKET

door José CHAMON en Joeri STEKELORUM, voorzitter.

Victoor is een geboren en getogen Koksijdenaar, die op 22 november 1908 werd gezegend met de voornamen Victoor Hector. Hij groeide op in het gezin van Theodoor Hector (Koksijde ° 04 juni 1877; + 04 mei 1958) en Eudoxia Stephania Vermoote (° Oostduinkerke 15 oktober 1883; + Koksijde 05 januari 1980). Zijn ouders huwden in Koksijde op 04 oktober 1901 en kregen vijf zonen: Gustaaf, Victoor, Marcel, Louis(verongelukt in Duinkerke) en Alfons. Zijn jongere broer Alfons is ook nog in leven en woont in Antwerpen, maar kan zich moeilijk verplaatsen.

†

Tot zalige en troostende gedenkenis van
MIJNHEER

THEODOOR TICKET

Echtgenoot van Mevrouw Eudoxie VERMOOTE
geboren te Koksijde, de 4 juni 1877 en er godvruchtig overleden de 4 mei 1958, gesterkt door de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

«Nu laat Gij, o Heer, naar Uw woord, Uw dienaar in vrede gaan». (Lc. II 29)

«Gelukkig zijn zij die in de Heer sterven, want zij verlaten het lijden en de beproevingen van dit leven om een onvergankelijk geluk te genieten in de hemel.»

De betreurde overledene was een kristen uit één stuk, Stille goedheid en ware eenvoud doorstraalden heel zijn leven.

Met taaie wilskracht heeft hij het leven aangepakt. Zelfs in zijn oude dag wilde hij zich geen rust gunnen. Hij bleef aan de arbeid zolang hij enigzins kon. En wanneer dan zijn krachten door een pijnlijke ziekte ondermijnd werden toonde hij diezelfde wilskracht in de steeds verder doordringende verzwakking. Hij heeft in zijn leven veel mensen bijgestaan in hun ziekte. Dit en het offer van zijn eigen lijden waarvan hij een voortdurend gebed maakte, zullen in de eeuwigheid de bron worden van een zeer diep geluk.

Beminde echtgenote, ik dank u voor de innige liefde waarmee gij mij omgeven hebt en voor de goede zorgen waarmee gij mij in mijn maandenlange ziekte hebt bijgestaan. Tot wederziens bij de Heer.

Geliefde kinderen en kleinkinderen, u ook dank ik voor de genegenheid die gij mij steeds hebt betoond. Gij weet dat ik met gerust gemoed deze wereld mocht verlaten. Bevaart mijn aandenken door het navolgen van het voorbeeld dat ik u altijd heb gegeven. Ik zegen u allen.

O. L. Vrouw van Lourdes b. v. o.

Druk. D. Vannecke - Koksijde - Tel. 21082

Victoors grootvader Seraphinus Ludovicus Ticket - meestal zegden ze 'Louis' - huwde op 29 januari 1866 met Natalia Rosalia Kesteman, en was de eerste kolenhandelaar in "Baaldje". Victoor groeide op aan de 'Zeepanne' en kende een onbezorgde jeugd. Hij liep school in Koksijde-dorp bij de directeurs Karel en Jef Vannecke. Vanaf zijn woning trokken ze in groep, waaronder zijn toenmalige beste vriend Engel Degraeuwe, via een zandwegeltje naar de Zeestraat (nu Strandlaan) - in die tijd al een fatsoenlijke weg, bedekt met kiezel en gedeeltelijk met kasseien - tot aan het kruispunt van de Zeepanne om dan via de Pannestraat (nu Robert Vandammestraat) naar het dorp en de Kerkstraat te trekken waar de zusterschool en jongensschool gevestigd waren. Als schoeisel droegen ze de legendarische houten 'kloeffen'.

Victoor zag in zijn jeugd ook de Zeepanne tot het huidige St. - Idesbald evolueren: het 'Hotel des dunes' en 'Maritiem' stonden er al en voor de jeugd was er het gasthuis Tobogan, waar ze van de hoge duinen naar beneden konden 'slieren'. Naast het 'Paviljon du Tennis' in de huidige Tennislaan was er ook een wielerpiste. De paardentram die alleen van Koksijde-Dorp naar Koksijde-Bad toeristen ophaalde, werd uitgebreid met een stopplaats in Sint - Idesbald.

Na zijn huwelijk met Marie-Louise Lemahieu bleef Victoor nog een tijdje thuis wonen. Maar na de oorlog verhuisden ze naar een woning in de Strandlaan 118, die later het nummer 120 kreeg. Daarna verhuisden Victoor en Marie-Louise naar Koksijde, waar een appartement in de Schoondalstraat werd betrokken en waar Victoor nog altijd woont.

Baaltje

Baaldje zag er in zijn jonge jaren heel wat anders uit. Victoor vertelt:. Op de hoek van de Pannestraat en Zeestraat waren er drie cafés: "Café Zeepanne", "Chalet de Bogaerde" en "Au bon Pêcheur". Iets verder naar Veurne café "De Fluit" met daartegenover de windmolen van Ciesje Legein. Café "Duinencafé" van David Loncke was door de duinen te bereiken (via de huidige Jan Van Looylaan). In de Strandlaan was er het café van Constant Redey en Zenobie Ticket. Waar de schrijnwerkerij Roger Delie werd opgericht, woonde voorheen aannemer en landbouwer Pierre Ticket. Hij legde in St. - Idesbald en Koksijde al de steegjes aan in bakstenen. Hij werkte samen met landmeter Gustaaf Lekens en na de oorlog stelde hij 7 tot 8 mensen tewerk. Na de eerste

wereldoorlog vestigde aannemer Camiel Boeve zich in de nabijheid van het huidig café-restaurant 't Lusthof."

Baaldje kende heel wat dorpsfiguren: Engel Haelewyck, architect Albert Nazy, Louis Goderis, Camiel Degraeuwe, Henri Hosten en Elza Depuydt, Rubben en Marietje Vilain, Fonsje Strubbe en Julien Roels. Meer naar het strand toe, waar de vroegere bakkerij Parreyn was gevestigd, woonden schrijnwerker Gaston Mahieu en loodgieter Jef Ryckman, die later het hotel Ryckman stichtte.

Volledig aan zee was er het Hotel des Dunes, Hotel Maritiem van de familie Desaever en Hotel des Bains. Op de geïmproviseerde Zeedijk het pension Adri en enkele oude villa's die later dienst deden als kinderopvangtehuis Les Glaïeuls. Aan de westzijde was er de gekende villa Tobogan, met zijn prachtige glijbaan. Tijdens de 1ste wereldoorlog deed wijlen burgemeester Jacques Van Buggenhout er zijn militaire dienst."

Schilder-behanger

Tijdens zijn actieve loopbaan was Victoor schilder-behanger. Hij leerde de stiel bij Omer Vermeulen, de vader van Nelly en Blanche Vermeulen in Koksijde-Dorp. Hij werkte ook een tijdje bij Van Dooren, in Oostduinkerke om de rest van zijn beroeps carrière af te ronden bij Decoratie Jules Bille in Koksijde-Bad. Door heel wat mensen wordt Victoor bestempeld als de beste 'schilder-behanger' die ze ooit in huis hadden: proper, rap en heel minutieus. De verplaatsingen gebeurden meestal per fiets. Zo werkte Victoor zelfs een hele periode in Malo-les-bains (Frankrijk). Iedere dag, zelfs de zaterdag trok hij met de fiets de schreve over en 's avonds terug.

Tijdens de oorlogsjaren 40-45 werd hij door de Duitse bezetter verplicht tewerkgesteld in Duinkerke, een zwarte periode in zijn leven. Zijn jongere broer Louis liet er het leven. Victoor was ook politiek actief en stond op de lijst van burgemeester Jacques Van Buggenhout. Hij was bestuurslid van het syndicaat en fungeerde als spreekbuis voor de plaatselijke sectie 'Hout en Bouw'.

Samen met wijlen zijn echtgenote danste hij bij de folkloristische groep IJslanvaarders van meester Roger Vannecke en bij de gepensioneerden werd hij zelfs eens verkozen tot prins carnaval. Maar het meest bekend, was Victoor bij sportief Koksijde, meer bepaald in de Koksijdse wielersport. Victoor was zelf een begenadigd wielrenner en het fietsen bedreef hij zelf tot voorbij zijn 92ste verjaardag.

Binnen het Koksijdse wielermilieu was hij zelfs een geval apart. Toen hij al een eindje over de negentig was, fietste hij tijdens de zomer nog iedere week een paar keren met de vrienden gepensioneerden. Hij fietste met de Westhoekverkenner, en iedere woensdag fietste Victoor, samen met Agnes Strobbe, Engel Corneillie en nog een paar vrienden naar Ieper en terug. Victoor was samen met zijn neef Roger Ticket, Gust Depoorter, Ryckeboer, Camiel Absent, en nog anderen één van de van de stichters van de veloclub "De Verenigde Vrienden". De stichting vloeide voort uit de supportersclub van de Koksijdse beroepsrenner Achiel Calcoen. Op de dag van vandaag, ondanks zijn hoge leeftijd, is niets hem te veel als het maar om de wielersport gaat.

Talent

Koersen blijft Victoors leven beheersen. Als jonge knaap had hij er veel voor over om wielrenner te worden, maar zijn vader besliste er anders over. Als jonge knaap bezat Victor heel wat sportieve kwaliteiten en wanneer het op een spurtje aankwam kon hij het best zijn mannetje staan. In wielervedstrijden voor parochianen of regionale koersen had hij weinig of geen concurrentie. Maar het viel Victor toch zwaar toen zijn vrienden Roger Nowé en zijn broers Ivo en Henri wel toelating kregen om aan competitiesport te doen. Maar de linke Victor probeerde het op een andere manier - toen kon dit nog. Zo koerste hij een paar keren met een andere naam, maar na een achtste plaats in Oostduinkerke en een overwinning in Raversijde was bij zijn vader de maat vol. Het moest voor eens en voor altijd gedaan zijn. Voor een parochiewedstrijd op de wijk Zeepanne kreeg hij nog even een vrijgeleide en tot groot jolijt van zijn vele supporters maakte Victor er een one-manshow van. Met grote voorsprong won hij, voor Arthur Labyt en Alex Calcoen. De uitslag werd opgeschreven door de café-uitbater want de organisatoren waren nog niet aan de meet verschenen. Nadien zag Victor zijn "evenbeeld" in de Koksijdse beroepsrenner Achiel Calcoen die hij overal waar er gekoerst werd volgde.

Album

Victoor is ook nog de trotse bezitter van het album dat destijds werd gemaakt ter gelegenheid van de organisatie van de eerste beroepsrennerswedstrijd in Koksijde en dat ieder jaar werd aangevuld. Elke bladzijde is met goud omrand en aangevuld met foto's, een juweeltje op zich. Tussen de vele winnaars staan de toenmalige kampioenen als Karel De Baere, buur Bernard Vandenkerckhove, Noel Foré, Jos Huysmans, Jan Adrianssens, Miel Daems, Rik Van Linden, Walter Godefroid, Dirk Baert en anderen.

De organisatie van een beroepsrennerswedstrijd kostte heel veel en de respons was een vijftiental jaren geleden tot onder het vriespunt gedaald. Intussen zijn zelfs de wedstrijden voor liefhebbers een zachte dood gestorven. Alleen de keizer voor de juniores en de interclub voor nieuwelingen hebben zich in het programma-aanbod kunnen handhaven. Inmiddels heeft de veloclub al zijn energie gestopt in de internationale cyclocross, die doorging in. Een organisatie die zelfs het wereldkampioenschap binnenhaalde en waar Victor nog intens heeft aan meegewerkt. Nu wordt alles verwacht voor nieuwe soortgelijke uitdaging in 2013.

Samen met zijn overleden echtgenote Maria-Louise Lemahieu ondernam Victor heel wat grote reizen: Noorwegen, Zweden, Spanje, enz. Om een inzicht te krijgen over zijn familie schonk gemeentesecretaris Joeri Stekelorum, voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Westkust, een kwartierstaat van de familie Ticket die teruggaat tot 1766.

Ondanks zijn honderd jaar heeft Victor Ticket nog altijd een goed geheugen. Stappen gaat iets moeilijker, maar met de hulp van een 'staander' lukt het hem aardig. Ook zijn hometrainer staat binnen handbereik, want 'fietsen is zijn lang leven'. Bij ons bezoek droeg hij voor de vuist weg nog enkele mooie gedichten voor en zong hij een aangrijpend lied uit zijn kinderjaren. Victor kent en kende heel wat inwoners met naam, voornaam en zelfs bijnaam in Koksijde. Van ieder huis en bewoner in Sint Idesbald kan hij een verhaal ophangen, leuke maar ook die minder plezante zaken.

Kwartierstaat van Victoor Hector Ticket, honderdjarige in Koksijde

	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63
5	Ticket Joannes Franciscus ° Gijverinkhove, ca 1766 + Hoogstade 10 feb 1842				Christiaan Michael Josephus ° Izenberge, 8 feb 1775 + Hoogstade 5 nov 1838				Kesteman Petrus Jacobus ° Haringe, 18 nov 1735 + Bulskamp 2 dec 1785				Pittellion Petrus Jacobus ° Oostduinkerke, 26 aug 1776 + Oostduinkerke 5 mei 1814				Vermoote Petrus Franciscus ° Koksijde, 13 okt 1784 + Koksijde 28 jun 1874				Moenaert Patritius Carolus ° Wulpen, 19 dec 1784 + Koksijde 19 dec 1859				Thieren Jacobus Engelbertus ° Pervijze, 1795 + Oostduinkerke 26 maa 1857				Ramoudt Josephus Leopoldus ° Pollinkhove, ca. 1794 + Westende 17 apr 1869			
	x Hoogstade,				x Leisele, 16 mei 1798				x Bulskamp, 7 jun 1774				x Oostduinkerke, 6 jan 1801				x Koksijde, 17 mei 1813				x Oostduinkerke, 1 feb 1813				x Oostduinkerke, 16 apr 1822				x Stuivekenskerke, 10 apr 1820			
	Claeys Barbara Constantia ° Hoogstade, ca 1764 + Hoogstade 11 dec 1818				Vercruyse Regina Constantia ° Leisele, 26 dec 1775 + Hoogstade 5 maa 1830				Minne Thecla Jacoba ° ??? ca 1755 + Wulveringem 1817-1818				Bedert Theresia Cornelia ° Oostduinkerke, 20 jan 1782 + Oostduinkerke 2 nov 1854				Calcoen Eugenia Francisca ° Adinkerke, 18 feb 1788 + Koksijde 29 jan 1867				Lehouck Joanna Theresia ° Koksijde, 11 jan 1785 + Koksijde 17 jul 1872				Vossaert Judoca Josepha ° Oostduinkerke, 10 dec 1789 + Oostduinkerke 27 okt 1863				Taillieu Henrica Francisca ° Stuivekenskerke, ca. 1793 + Westende 28 feb 1867			
	16			17	18			19	20			21	22			23	24			25	26			27	28			29	30			31
4	Ticket Bartholomeus Ambrosius ° Hoogstade, 24 aug 1806 + Beveren-IJzer 9 apr 1858				Christiaan Joanna Theresia ° Hoogstade, 5 aug 1808 + Hoogstade 13 nov 1859				Kesteman Lambertus Jacobus ° Bulskamp, 1784 + Oostduinkerke 7 feb 1855				Pittillion Josephine Colette ° Oostduinkerke, 5 okt 1808 + Koksijde 4 feb 1878				Vermoote David Alexander ° Koksijde, 10 maa 1814 + Koksijde 29 jun 1882				Moenaert Jeanne Therese ° Koksijde, 28 feb 1813 + Koksijde 6 jan 1894				Thieren Pieter Jacobus ° Oostduinkerke, 2 jan 1824 + Oostduinkerke, 7 feb 1910				Ramoudt Henrica Francisca ° Westende, 24 dec 1823 + Oostduinkerke 23 aug 1891			
	x Hoogstade, 8 feb 1834				x Wulveringem, 25 jan 1832				x Koksijde, 15 feb 1838				x Oostduinkerke, 8 aug 1850																			
	8			9	10			11	12			13	14			15																
3	Ticket Seraphinus Ludovicus ° Hoogstade, 27 jul 1836 + Koksijde, 1 apr 1912				Kesteman Natalia Rosalia ° Wulveringem, 28 feb 1843 + Koksijde 7 feb 1879				Vermote Ludovicus Franciscus ° Koksijde, 20 okt 1851 + Oostduinkerke, 1 feb 1912				Thieren Rosalia Sophia ° Oostduinkerke, 18 apr 1856 + Oostduinkerke, 12 jan 1945																			
	x Koksijde, 29 jan 1866				x Oostduinkerke, 23 aug 1876																											
	4			5	6			7																								
2	Ticket Theodoor Hector ° Koksijde, 4 jun 1877 + Koksijde, 4 mei 1958				Vermoote Eudoxia Stephania ° Oostduinkerke, 15 okt 1883 + Koksijde, 5 jan 1980																											
	x Koksijde, 4 okt 1901																															
	2			3																												
1	Ticket Victoor Hector																															
	° Koksijde, 22 nov 1908																															
	1																															

MEDAILLES VOOR MOED EN ZELFOPOFFERING UITGEREIKT AAN PERSONEN UIT DE WESTHOEK (1)

NAAM	VOORNAAM	BEROEP	WOONPLAATS	Soort medaille	DATUM
Abeele	Leopold	schipper	Veurne	M3	BS 22.08.1881 (bijlage)
Acquet	Joseph	schoenmaker	Merkem	A	BS 30.01.1849 (nr. 30)
Adam	Désiré	dienstknecht	Vladslo	M2	BS 27 & 28.09.1876 (bijlage)
Aernout	Charles	metser	Elverdinge	A+25fr.	BS 29.12.1847 (nr. 363)
Aernout	Henri	soldaat	Ieper	M1	BS 22.08.1882 (bijlage)
Aernout	Pierre	metser	Elverdinge	M3	BS 25.09.1869 (bijlage)
Alderweireld	Charles	schipper	Alveringem	M3	BS 18.08.1885 (bijlage)
Alleweireld	Charles	dagloner	Avekapelle	A	BS 24.09.1854 (f. 3223)
Allewerelt	Louis	herbergier	Avekapelle	M3	BS 20 - 21.08.1889 (bijlage)
Ameloot	Théophile	landbouwer	Bulskamp	M3	BS 22.08.1882 (bijlage)
Ampe	Aloise	landbouwer	Zarren	M2	BS 25.09.1879 (bijlage)
Annecaert	Constantin	werkman	Avekapelle	A	BS 24.09.1864 (bijlage)
Annys	Seraphin	werkman	Koksijde	A	BS 24.09.1864 (bijlage)
Arnoudt	Auguste	dagloner	Geluveld	M2	BS 26.09.1871 (bijlage)
Assez	François	rijkswachter	Veurne	A	BS 25.09.1859 (bijlage)
Baeckelandt	Charles	werkman	Zillebeke	M3	BS 27 & 28.09.1873 (bijlage)
Baete	Erasme	matroos	Nieuwpoort	30 fr.	BS 10.12.1834 (nr. 344)
Baete	Erasme	matroos	Nieuwpoort	20 fr.	BS 10.12.1834 (nr. 344)
Baeten	Emmanuel		Ieper	A	BS 28.12.1841 (nr. 362)
Bailleul	Henri		Nieuwpoort	M3	BS 27.09.1870 (bijlage)
Bailleul	Henri	leerling-loods	Nieuwpoort	M2	BS 27 & 28.09.1873 (bijlage)
Bailleul	Louis	leerling-loods	Nieuwpoort	M3	BS 27 & 28.09.1873 (bijlage)
Balloy	Jean Baptiste	metser	Diksmuide	A	BS 25.09.1859 (bijlage)
Barbier	Charles-Louis		Pervijze	A+20fr.	BS 04.09.1842 (nr. 247)
Barbier	Corneille	geestelijke	Ramskapelle	A	BS 24.09.1863 (bijlage)
Barcke	Jean	dagloner	Dranouter	A+20fr.	BS 29.11.1846 (nr. 333)
Bardin	François	douanebeambte	Veurne	A	BS 30.01.1849 (nr. 30)
Barrezeele	Pierre Jacques	schipper	Veurne	A	BS 30.01.1849 (nr. 30)
Baudet	François	visser	Nieuwpoort	50 fr.	BS 21.11.1833 (nr. 325)
Becelaere	Lievin	timmerman	Keiem	A	BS 24.09.1863 (bijlage)
Bedert	Ange		Oostduinkerke	A+40fr.	BS 04.09.1842 (nr. 247)
Bedert	Pierre	visser	Oostduinkerke	M2	BS 20 - 21.08.1889 (bijlage)
Beeren	Jean-Baptiste	herbergier	Oostduinkerke	A	BS 18.08.1848 (nr. 231)
Beerst	Edouard	werkman	Beerst	MH + 25 fr.	BS 22.08.1882 (bijlage)
Beirnaert	Ignace	dagloner	Hollebeke	V	BS 12.02.1839 (nr. 43)

Belpaeme	Pierre Leopold	schipper	Pollinkhove	M2	BS 22 - 23.07.1891 (bijlage)
Bendel	Pierre	werkman	Stuivekenskerke	MH	BS 24.09.1864 (bijlage)
Bentein	L.	brouwersgast	Kortemark	A	BS 26.09.1851 (nr. 269)
Berghe	Corneille Henri	boerenwerkman	Stavele	M3	BS 18.10.1880 (bijlage)
Beschuyt	Philippe		Nieuwpoort	M3	BS 27.09.1870 (bijlage)
Beun	Alexandrine, E. Top		Leisele	A	BS 18.08.1848 (nr. 231)
Beun	François	dagloner	Eggewaartskapelle	M3	BS 22 - 23.07.1892 (bijlage)
Billiaert	Eugene	visser	Nieuwpoort	A	BS 04.11.1846 (nr. 308)
Billiaert	Eugène, zoon	visser	Nieuwpoort	A	BS 04.11.1846 (nr. 308)
Billiau	Camille André	landbouwer	Oostvleteren	M2	BS 22 - 23.07.1891 (bijlage)
Biltris	René	scholier (15 jaar)	Proven	A	BS 26.09.1865 (bijlage)
Blanckaert	Pierre	werkman	Langemark	A	BS 24.09.1854 (f. 3223)
Blomme	Ernest	schipper	Diksmuide	MH	BS 22 - 23.07.1890 (bijlage)
Blondé	Charles	loods	Nieuwpoort	M3	BS 27 & 28.09.1873 (bijlage)
Blondé	Edouard	visser	Adinkerke	M1	BS 22.08.1881 (bijlage)
Blondé	François	strodekker	Wulpen	A	BS 10.10.1866 (bijlage)
Blondé	Pierre	visser	Adinkerke	A	BS 27.09.1853 (f. 3295)
Blondé	Pierre	visser	Adinkerke	V	BS 24.09.1861 (bijlage)
Blondé	Pierre	visser	Adinkerke	A	BS 10.10.1866 (bijlage)
Blondé	Seraphin	strodekker	Wulpen	M1	BS 20 - 21.08.1889 (bijlage)
Blondé	Séraphin	strodekker	Wulpen	M3	BS 22 - 23.07.1891 (bijlage)
Blondet	Pierre	visser	Adinkerke	A	BS 24.09.1854 (f. 3223)
Blondéz	Louis	visser	Adinkerke	V	BS 27/09/1852 (f.2943)
Bodeyn	François-Louis	visser	Diksmuide	A	BS 25.09.1859 (bijlage)
Boels	François	herbergier	Adinkerke	CC2	BS 26.09.1877 (bijlage)
Bogaert	François	redder	Nieuwpoort	M2	BS 27.09.1870 (bijlage)
Bogaert	Louis	visser	Nieuwpoort	M3	BS 26.09.1871 (bijlage)
Bogaert	Pierre	sluiswachtersknecht	Nieuwpoort	M2	BS 21.08.1883 (bijlage)
Bogaert	Pierre	hulp-sluiswachter	Nieuwpoort	M2	BS 21.08.1883 (bijlage)
Bogaert	Pierre	hulp-sluiswachter	Nieuwpoort	M2	BS 22 - 23.08.1887 (bijlage)
Bogaert	Pierre François	hulp-sluiswachter	Nieuwpoort	M1	BS 22 - 23.07.1893 (bijlage)
Bollie	Désiré	pakjesdrager	Lo	M2	BS 23 - 24.07.1894 (bijlage)
Bondue	César Evariste	werkman-hovenier	Mesen	M3	BS 22 - 23.07.1892 (bijlage)
Bonny	Charles	douanebrigadier	Houtem	V	BS 12.02.1839 (nr. 43)
Bonte	Hector	koewachter	Wervik	M3	BS 22 - 23.07.1893 (bijlage)
Bonvarlé	Louis	schipper	Pollinkhove	A	BS 27.09.1858 (f. 352)
Bonverle	Charles	visser	Pollinkhove	A	BS 27.09.1855 (f. 3135)